Oide

Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

Athfhorbairt na Sraithe Sinsearaí

Léann na Drámaíochta, na Scannán agus na hAmharclannaíochta de chuid na hArdteistiméireachta

Páipéir Shamplacha an CSS d'Ábhair Tráinse 1

cc BY NC

An Chomhairle Náisiúnta Curaclaim agus Measúnachta
National Council for Curriculum and Assessment

An Roinn Oideachais
Department of Education

Oide
Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí
Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

Fáilte

Seimineár Gréasáin 2025

Léann na Drámaíochta, na Scannán agus na hAmharclannaíochta de chuid na hArdteistiméireachta

Coimisiún na Scrúduithe Stáit
State Examinations Commission

Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí
Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

Eolas faoin gCeardlann

- Ní dhéanfar an seimineár gréasáin seo a thaifeadadh
- Ní cheadaítear grianghraif, taifeadadh fuaime ná gabhálacha scáileán
- Sa chás go mbristear do cheangal, gabh isteach arís ag úsáid an naisc chuig an seimineár gréasáin
- Is féidir ceisteanna a chur isteach tríd an bhfeidhm C agus F

Oide

Inniu is é a dhéanfaimid:

- iniúchadh ar mheasúnú sa tsonraíocht do Léann na Drámaíochta, na Scannán agus na hAmharclannaíochta
- iniúchadh ar struchtúr agus ar leagan amach na bpáipéar samplach i Léann na Drámaíochta, na Scannán agus na hAmharclannaíochta
- na treoracha d'iarrthóirí don scrúdú scríofa a bhreithniú
- rogha de thorthaí foghlama a bhreithniú agus an chaoi a ndéantar iad a mheasúnú sna páipéir shamplacha.

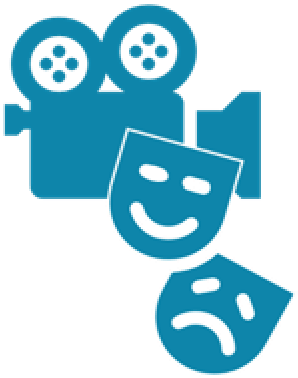

Struchtúr an tSeimineáir Ghréasáin

Oide

Roinn 1	Faisnéis ghinearálta maidir le hathfhorbairt na Sraithe Sinsearaí
Roinn 2	Struchtúr Pháipéir Scrúdaithe Shamplacha Léann na Drámaíochta, na Scannán agus na hAmharclannaíochta
Roinn 3	Measúnú i Sonraíocht Léann na Drámaíochta, na Scannán agus na hAmharclannaíochta
Roinn 4	Breathnú níos géire ar cheisteanna measúnaithe samplacha
Roinn 5	An gaol atá idir TCFanna agus measúnú

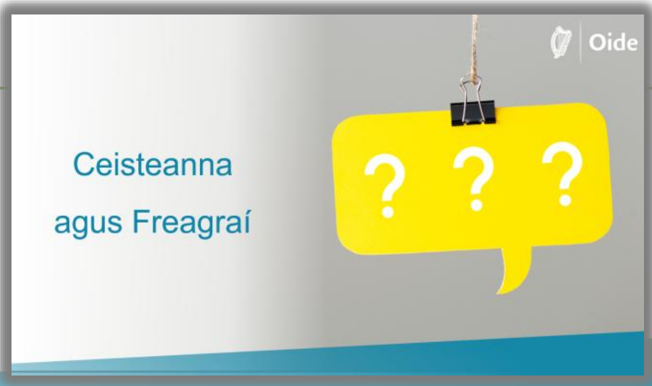

Amlíne EFG Ceithre Bliana

2024-25	2025-26	2026-27	2027-28
Seimineár Gréasáin 1 EFG dhá lá 1 EFG trí lá 2 Seimineár Gréasáin 2 Seisiúin chomhoibríocha	Seimineár Gréasáin 3 EFG dhá lá 3 Seimineár Gréasáin 4 EFG dhá lá 4 Seisiúin chomhoibríocha	Seimineár Gréasáin 5 EFG dhá lá 5 Seimineár Gréasáin 6 EFG dhá lá 6 Seisiúin chomhoibríocha	Seimineár Gréasáin 7 EFG dhá lá 7 Seimineár Gréasáin 8 EFG dhá lá 8 Seisiúin chomhoibríocha

LDSA Amlíne – Dátaí Tábhachtacha

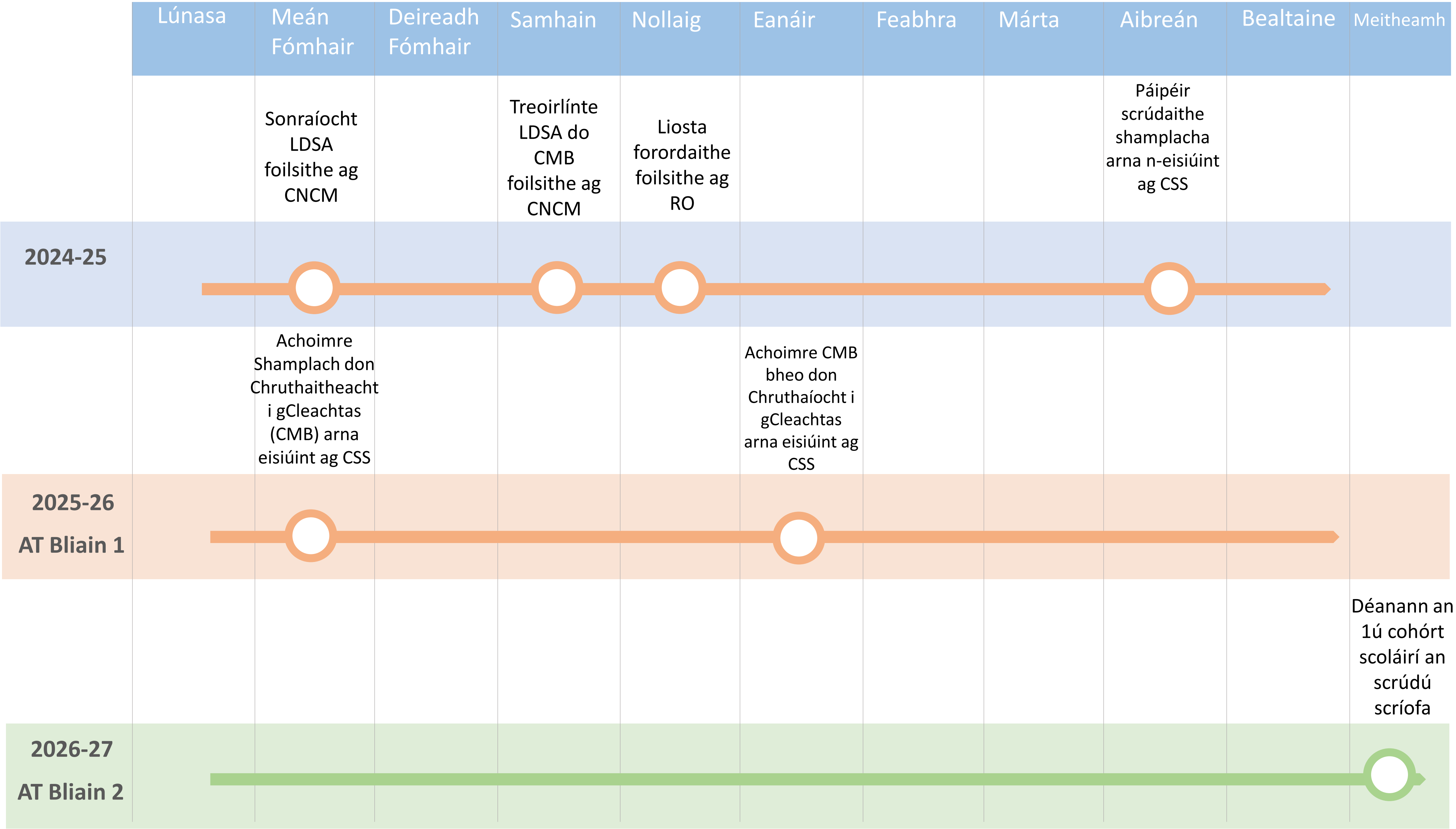

Príomhdhoiciméid

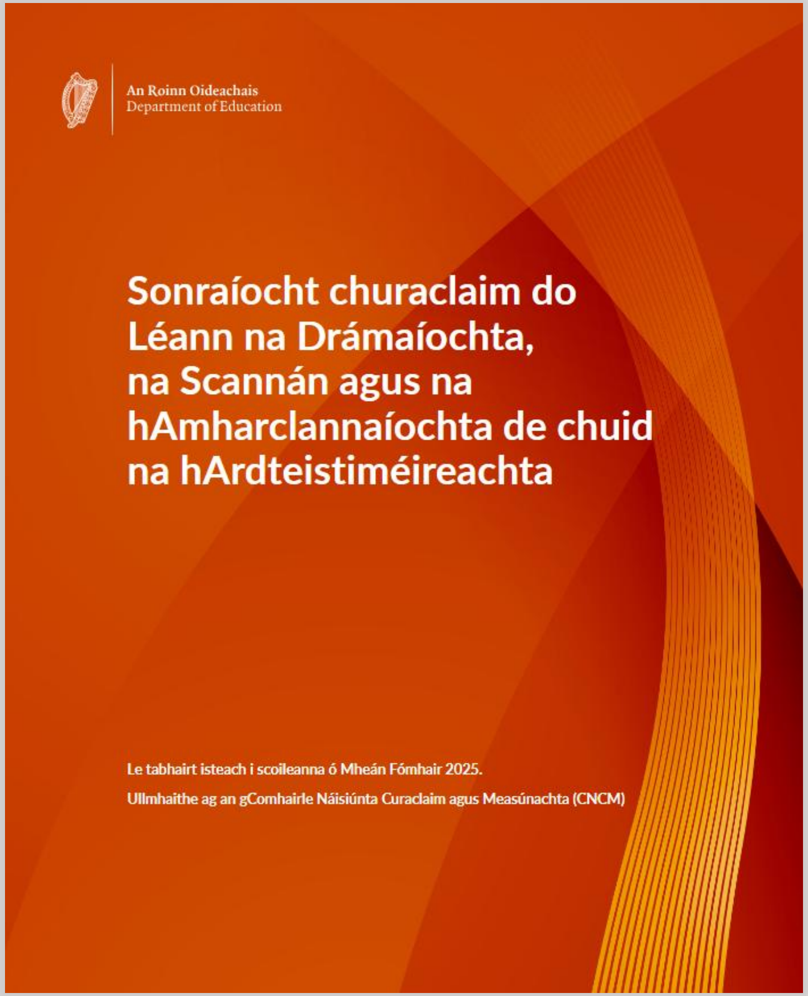

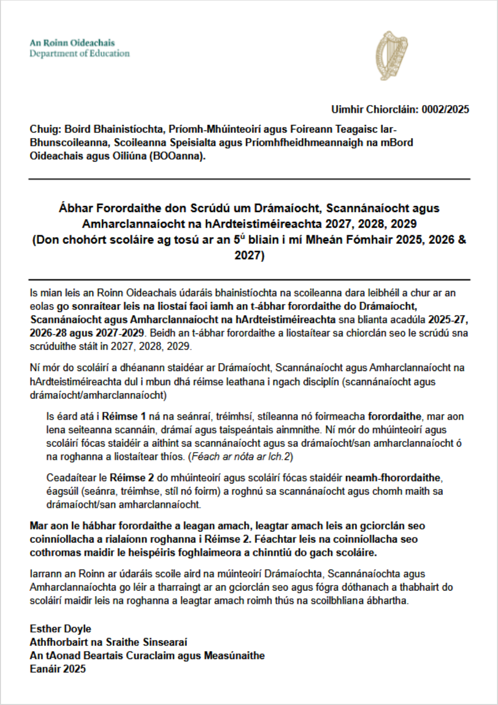

An Roinn Oideachais
Department of Education

Uimhir Chiorcláin: 0002/2025

Chuig: Boird Bhainistíochta, Príomh-Mhúinteoirí agus Foireann Teagaisc Iar-Bhunscoileanna, Scoileanna Speisialta agus Príomhfheidhmeannaigh na mBord Oideachais agus Oiliúna (BOOanna).

Ábhar Forordaithe don Scrúdú um Drámaíocht, Scannánaíocht agus Amharclannaíocht na hArdteistiméireachta 2027, 2028, 2029
(Don chohórt scoláire ag tosú ar an 5ú bliain i mí Mheán Fómhair 2025, 2026 & 2027)

Is mian leis an Roinn Oideachais údaráis bhainistíochta na scoileanna dara leibhéil a chur ar an eolas **go sonraítear leis na liostaí faoi iamh an t-ábhar forordaithe do Drámaíocht, Scannánaíocht agus Amharclannaíocht na hArdteistiméireachta** sna blianta acadúla **2025-27, 2026-28 agus 2027-2029**. Beidh an t-ábhar forordaithe a liostaítear sa chiorclán seo le scrúdú sna scrúduithe stáit in 2027, 2028, 2029.

Ní mór do scoláirí a dhéanann staidéar ar Drámaíocht, Scannánaíocht agus Amharclannaíocht na hArdteistiméireachta dul i mbun dhá réimse leathana i ngach disciplín (scannánaíocht agus drámaíocht/amharclannaíocht)

> Is éard atá i **Réimse 1** ná na seánraí, tréimhsí, stíleanna nó foirmeacha **forordaithe**, mar aon lena seiteanna scannáin, drámaí agus taispeántais ainmnithe. Ní mór do mhúinteoirí agus scoláirí fócas staidéir a aithint sa scannánaíocht agus sa drámaíocht/san amharclannaíocht ó na roghanna a liostaítear thíos. (*Féach ar nóta ar lch.2*)
>
> Ceadaítear le **Réimse 2** do mhúinteoirí agus scoláirí fócas staidéir **neamh-fhorordaithe**, éagsúil (seánra, tréimhse, stíl nó foirm) a roghnú sa scannánaíocht agus chomh maith sa drámaíocht/san amharclannaíocht.

Mar aon le hábhar forordaithe a leagan amach, leagtar amach leis an gciorclán seo coinníollacha a rialaíonn roghanna i Réimse 2. Féachtar leis na coinníollacha seo cothromas maidir le heispéiris foghlaimeora a chinntiú do gach scoláire.

Iarrann an Roinn ar údaráis scoile aird na múinteoirí Drámaíochta, Scannánaíochta agus Amharclannaíochta go léir a tharraingt ar an gciorclán seo agus fógra dóthanach a thabhairt do scoláirí maidir leis na roghanna a leagtar amach roimh thús na scoilbhliana ábhartha.

Esther Doyle
Athfhorbairt na Sraithe Sinsearaí
An tAonad Beartais Curaclaim agus Measúnaithe
Eanáir 2025

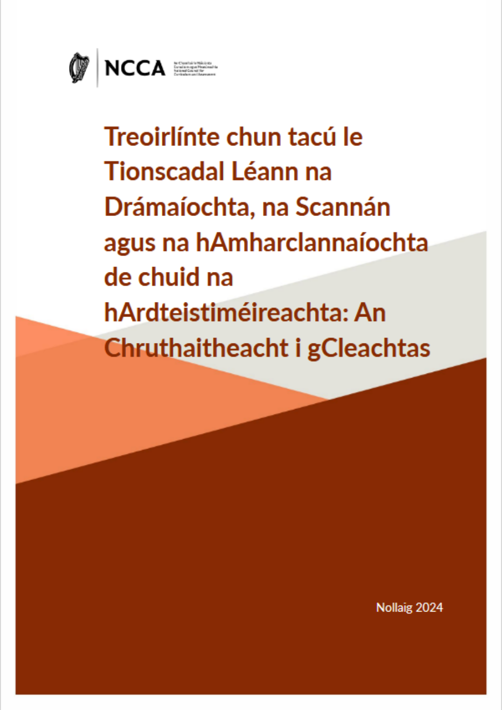

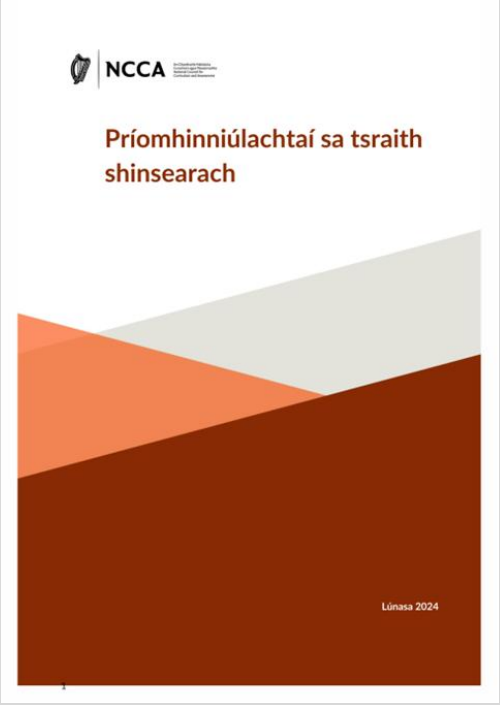

www.curriculumonline.ie

www.gov.ie

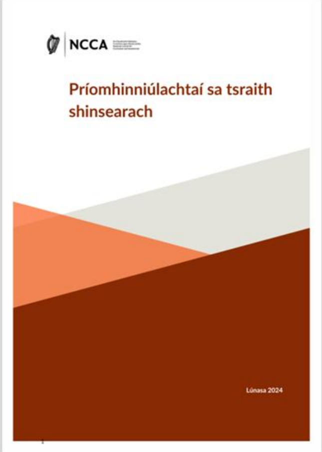

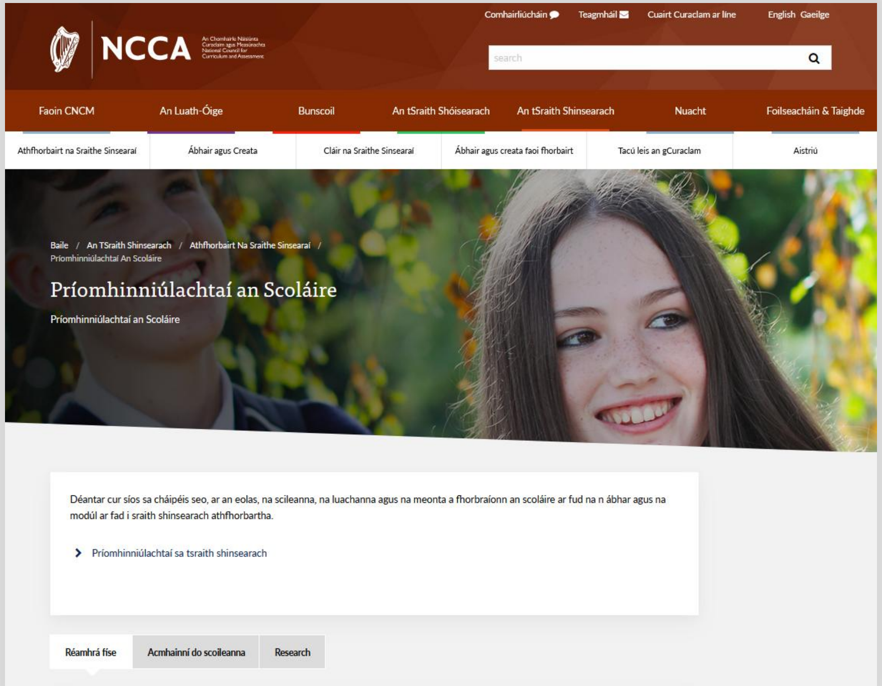

www.ncca.ie

Suíomh Gréasáin na Scrúduithe Stáit

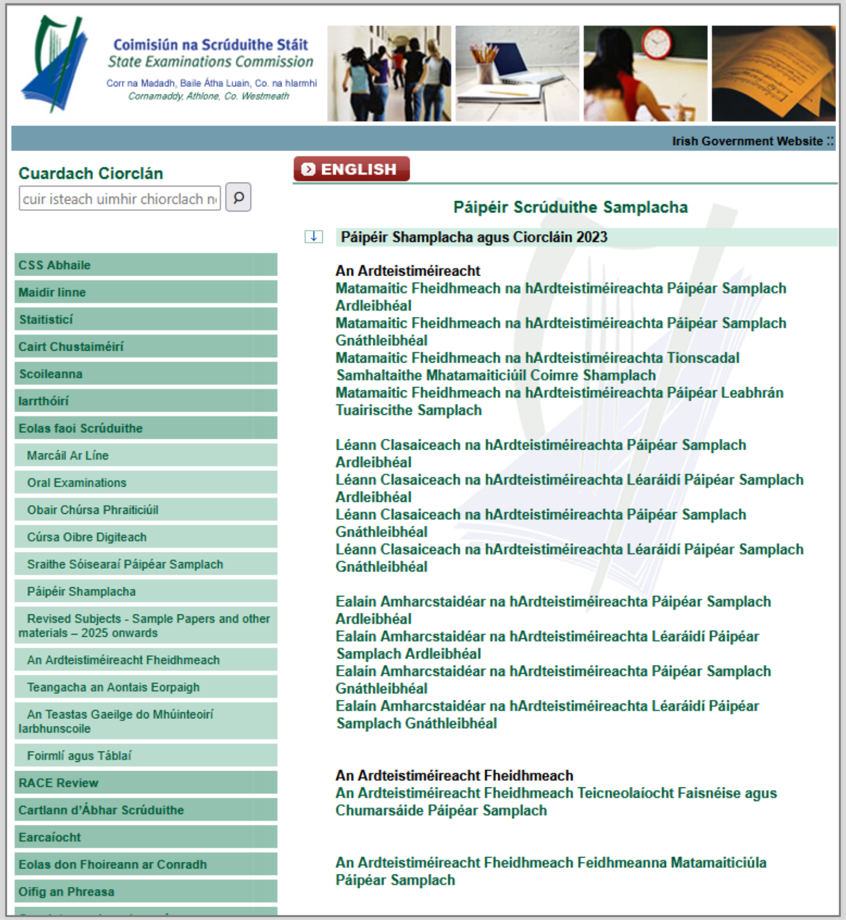

www.examinations.ie

Faisnéis Mheasúnaithe

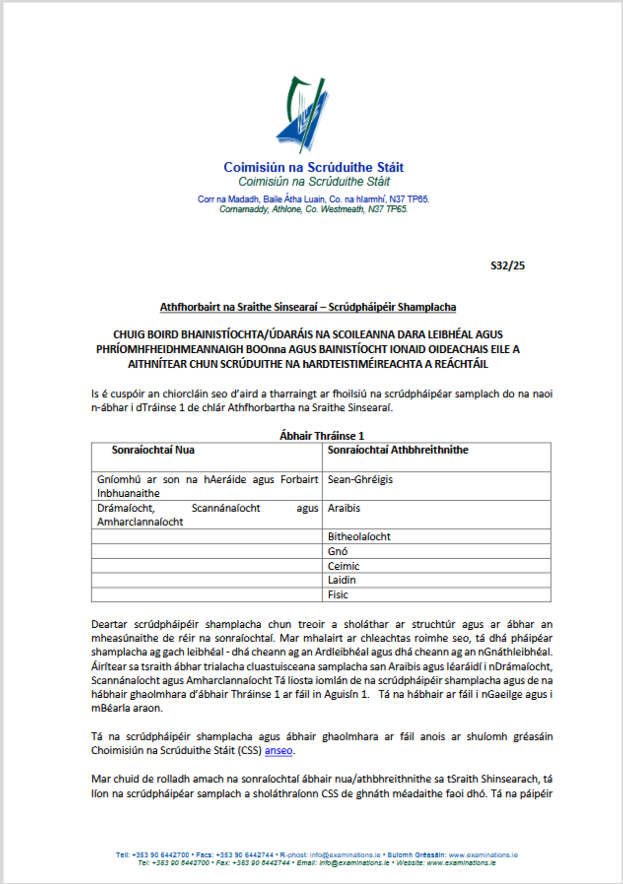
Coimisiún na Scrúduithe Stáit
Coimisiún na Scrúduithe Stáit
Corr na Madadh, Baile Átha Luain, Co. na hIarmhí, N37 TP65.
Cornamaddy, Athlone, Co. Westmeath, N37 TP65.

S32/25

Athfhorbairt na Sraithe Sinsearaí – Scrúdpháipéir Shamplacha

CHUIG BOIRD BHAINISTÍOCHTA/ÚDARÁIS NA SCOILEANNA DARA LEIBHÉAL AGUS PHRÍOMHFHEIDHMEANNAIGH BOOnna AGUS BAINISTÍOCHT IONAID OIDEACHAIS EILE A AITHNÍTEAR CHUN SCRÚDUITHE NA hARDTEISTIMÉIREACHTA A REÁCHTÁIL

Is é cuspóir an chiorcláin seo d'aird a tharraingt ar fhoilsiú na scrúdpháipéar samplach do na naoi n-ábhar i dTráinse 1 de chlár Athfhorbartha na Sraithe Sinsearaí.

Ábhair Thráinse 1

Sonraíochtaí Nua	Sonraíochtaí Athbhreithnithe
Gníomhú ar son na hAeráide agus Forbairt Inbhuanaithe	Sean-Ghréigis
Drámaíocht, Scannánaíocht agus Amharclannaíocht	Araibis
	Bitheolaíocht
	Gnó
	Ceimic
	Laidin
	Fisic

Deartar scrúdpháipéir shamplacha chun treoir a sholáthar ar struchtúr agus ar ábhar an mheasúnaithe de réir na sonraíochtaí. Mar mhalairt ar chleachtas roimhe seo, tá dhá pháipéar shamplacha ag gach leibhéal - dhá cheann ag an Ardleibhéal agus dhá cheann ag an nGnáthleibhéal. Áirítear sa tsraith ábhar trialacha cluastuisceana samplacha san Araibis agus léaráidí i nDrámaíocht, Scannánaíocht agus Amharclannaíocht Tá liosta iomlán de na scrúdpháipéir shamplacha agus de na hábhair ghaolmhara d'ábhair Thráinse 1 ar fáil in Aguisín 1.   Tá na hábhair ar fáil i nGaeilge agus i mBéarla araon.

Tá na scrúdpháipéir shamplacha agus ábhair ghaolmhara ar fáil anois ar shuíomh gréasáin Choimisiún na Scrúduithe Stáit (CSS) anseo.

Mar chuid de rolladh amach na sonraíochtaí ábhair nua/athbhreithnithe sa tSraith Shinsearach, tá líon na scrúdpháipéar samplach a sholáthraíonn CSS de ghnáth méadaithe faoi dhó. Tá na páipéir

Teil: +353 90 6442700 • Facs: +353 90 6442744 • R-phost: info@examinations.ie • Suíomh Gréasáin: www.examinations.ie
Tel: +353 90 6442700 • Fax: +353 90 6442744 • Email: info@examinations.ie • Website: www.examinations.ie

Páipéir Shamplacha
2 x Gnáthleibhéal,
2 x Ardleibhéal

Ciorclán S32/25

- CSS Abhaile
- Maidir linne
- Staitisticí
- Cairt Chustaiméirí
- Scoileanna
- Iarrthóirí
- Eolas faoi Scrúduithe
  - Marcáil Ar Líne
  - Oral Examinations
  - Obair Chúrsa Phraiticiúil
  - Cúrsa Oibre Digiteach
  - Sraithe Sóisearaí Páipéar Samplach
  - Páipéir Shamplacha
  - Revised Subjects - Sample Papers and other materials – 2025 onwards
  - An Ardteistiméireacht Fheidhmeach
  - Teangacha an Aontais Eorpaigh
  - An Teastas Gaeilge do Mhúinteoirí Iarbhunscoile
  - Foirmlí agus Táblaí
- RACE Review
- Cartlann d'Ábhar Scrúduithe
- Earcaíocht

Oide

- CSS Abhaile
- Maidir linne
- Staitisticí
- Cairt Chustaiméirí
- Scoileanna
- Iarrthóirí
- Eolas faoi Scrúduithe
  - Marcáil Ar Líne
  - Oral Examinations
  - Obair Chúrsa Phraiticiúil
  - Cúrsa Oibre Digiteach
  - Sraithe Sóisearaí Páipéar Samplach
  - Páipéir Shamplacha
  - Revised Subjects - Sample Papers and other materials – 2025 onwards
  - An Ardteistiméireacht Fheidhmeach
  - Teangacha an Aontais Eorpaigh
  - An Teastas Gaeilge do Mhúinteoirí Iarbhunscoile
  - Foirmlí agus Táblaí
- RACE Review
- Cartlann d'Ábhar Scrúduithe
- Earcaíocht

Páipéir Shamplacha
2 x Gnáthleibhéal,
2 x Ardleibhéal

Coimisiún na Scrúduithe Stáit
State Examinations Commission
Corr na Madadh, Baile Átha Luain, Co. na hIarmhí
Cornamaddy, Athlone, Co. Westmeath

Irish Government Website ::

ENGLISH

Scrúdpháipéir Shamplacha na Sraithe Sinsearaí

Ábhair nua agus athbhreithnithe le tabhairt isteach i scoileanna i Meán Fómhair 2025

Tá páipéir shamplacha d'ábhair Thráinse 1 ar fáil anois agus is féidir teacht orthu ach cliceáil ar an ábhar sa tábla thíos.

Cuirfear treoracha samplacha do Chomhpháirteanna Measúnaithe Breise (CMBanna) do gach sonraíocht ábhair nua agus athbhreithnithe ar fáil i mí Mheán Fómhair na bliana atá an t-ábhar le tabhairt isteach. Beidh treoracha CMB samplacha do gach ábhar i dTráinse 1 ar fáil i mí Mheán Fómhair na bliana seo agus foilseofar iad ar an leathanach gréasáin seo.

Tá tuilleadh eolais ar Athfhorbairt na Sraithe Sinsearaí ar fáil ar shuíomh gréasáin na Roinne Oideachais anseo.

Is féidir aon léiriú nó tuairimí ar ábhar na samplaí seo a chur isteach trí ríomhphost chuig scr@examinations.ie

Doiciméad Ceisteanna Coitianta faoi Pháipéir Scrúdaithe Shamplacha na Sraithe Sinsearaí ar fáil anseo

Ciorclán S32/25 Athfhorbairt na Sraithe Sinsearaí – Scrúdpháipéir Shamplacha anseo

Sceideal maidir le sonraíochtaí ábhair nua agus na n-ábhar leasaithe ar fáil anse

Sciar 1	
Sean-Ghréigis	Araibis
Gnó	Ceimic
Staidéar Drámaíochta, Scannán agus Amharclannaíochta	Laidin

Oide

Comhpháirteanna Measúnaithe Seachtracha

C.M.B.

Comhpháirt measúnaithe	Ualú	Leibhéal
Tionscadal Léann na Drámaíochta, na Scannán agus na hAmharclannaíochta: An Chruthaitheacht i gCleachtas	50%	Treoir Chomónta
Scrúdú scríofa	50%	Ardleibhéal agus Gnáthleibhéal

Tábla 3: Achoimre ar an measúnú don teistiúchán

NCCA

Treoirlínte chun tacú le Tionscadal Léann na Drámaíochta, na Scannán agus na hAmharclannaíochta de chuid na hArdteistiméireachta: An Chruthaitheacht i gCleachtas

Nollaig 2024

Sonraíocht churaclaim do Léann na Drámaíochta, na Scannán agus na hAmharclannaíochta de chuid na hArdteistiméireachta, lch. 34

Clúdaigh Pháipéir Shamplacha

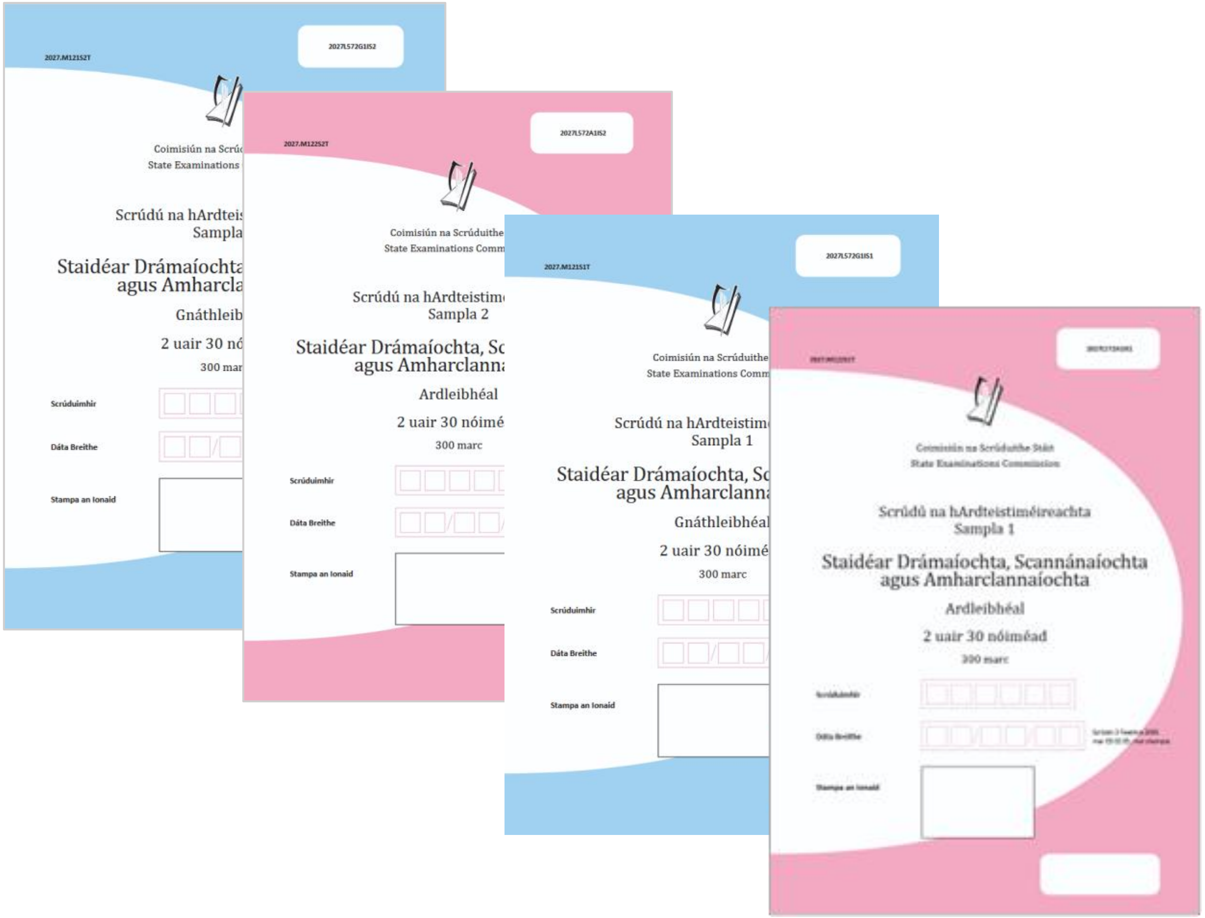

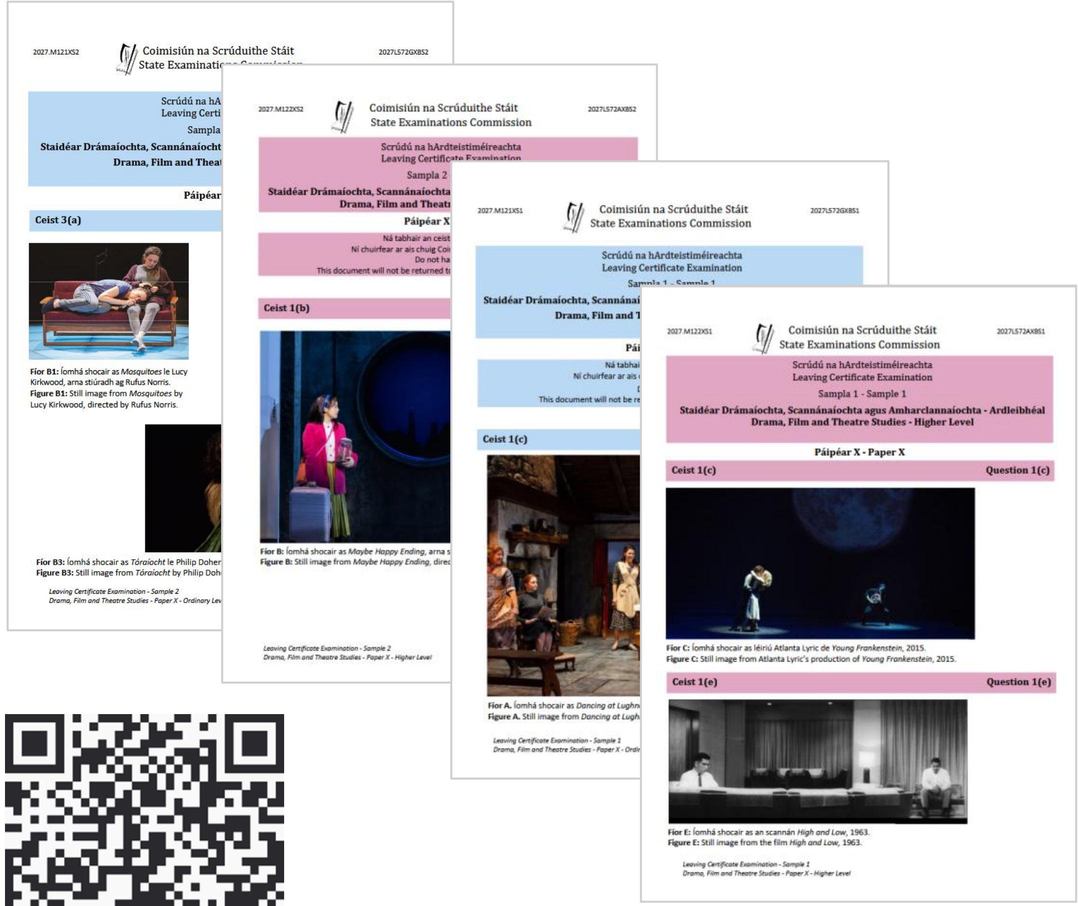

Forléargas Tapa

Ardleibhéal	Mar an gcéanna	Gnáthleibhéal
Leabhrán le Comhlánú	✓	Leabhrán le Comhlánú
2 uair 30 nóiméad	✓	2 uair 30 nóiméad
Páipéar X (bileog bhreise)	✓	Páipéar X (bileog bhreise)
300 marc	✓	300 marc
Scanta le haghaidh marcála ar líne	✓	Scanta le haghaidh marcála ar líne

Fócas ar threoracha d'iarrthóirí

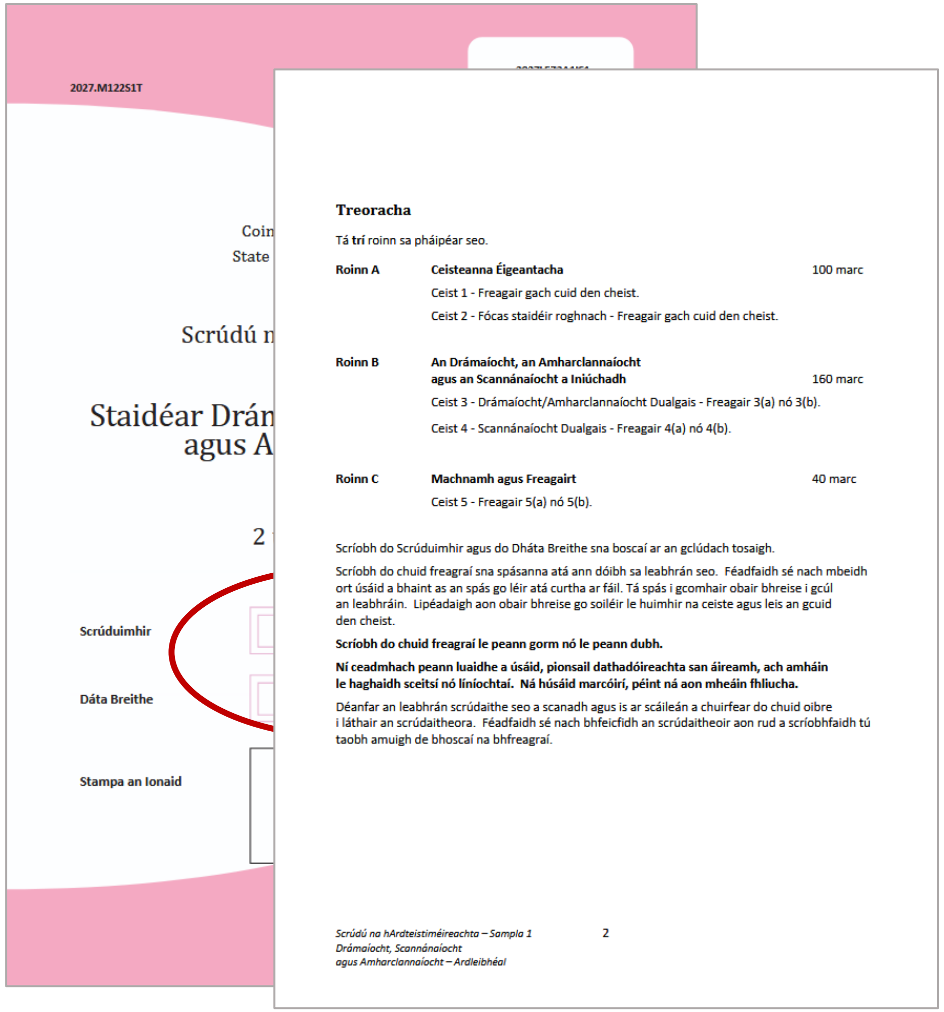

Treoracha

Tá **trí** roinn sa pháipéar seo.

Roinn A	**Ceisteanna Éigeantacha** Ceist 1 - Freagair gach cuid den cheist. Ceist 2 - Fócas staidéir roghnach - Freagair gach cuid den cheist.	100 marc
Roinn B	**An Drámaíocht, an Amharclannaíocht agus an Scannánaíocht a Iniúchadh** Ceist 3 - Drámaíocht/Amharclannaíocht Dualgais - Freagair 3(a) nó 3(b). Ceist 4 - Scannánaíocht Dualgais - Freagair 4(a) nó 4(b).	160 marc
Roinn C	**Machnamh agus Freagairt** Ceist 5 - Freagair 5(a) nó 5(b).	40 marc

Scríobh do Scrúduimhir agus do Dháta Breithe sna boscaí ar an gclúdach tosaigh.

Scríobh do chuid freagraí sna spásanna atá ann dóibh sa leabhrán seo. Féadfaidh sé nach mbeidh ort úsáid a bhaint as an spás go léir atá curtha ar fáil. Tá spás i gcomhair obair bhreise i gcúl an leabhráin. Lipéadaigh aon obair bhreise go soiléir le huimhir na ceiste agus leis an gcuid den cheist.

Scríobh do chuid freagraí le peann gorm nó le peann dubh.

Ní ceadmhach peann luaidhe a úsáid, pionsail dathadóireachta san áireamh, ach amháin le haghaidh sceitsí nó líníochtaí. Ná húsáid marcóirí, péint ná aon mheáin fhliucha.

Déanfar an leabhrán scrúdaithe seo a scanadh agus is ar scáileán a chuirfear do chuid oibre i láthair an scrúdaitheora. Féadfaidh sé nach bhfeicfidh an scrúdaitheoir aon rud a scríobhfaidh tú taobh amuigh de bhoscaí na bhfreagraí.

Scrúdú na hArdteistiméireachta – Sampla 1
Drámaíocht, Scannánaíocht agus Amharclannaíocht – Ardleibhéal 2

Uimhir an scrúdaithe agus Dáta Breithe ar an gclúdach

Scríobh le peann gorm nó dubh

Is féidir peann luaidhe a úsáid, lena n-áirítear peann luaidhe dathúcháin le haghaidh sceitsí agus líníochtaí amháin, ach ní cheadaítear aon mharcóir, péint, meáin fhliucha

Oide

Fócas ar Mharcáil Ar Líne

- Freagraí le scríobh i spásanna a chuirtear ar fáil sa leabhrán
- Ní gá an spás ar fad a thugtar do na freagraí a úsáid
- Spás le haghaidh obair bhreise ag deireadh an leabhráin
- Tabhair faoi deara: caithfear gach obair bhreise a lipéadú le huimhir agus le cuid na ceiste.
- Déanfar an leabhrán a scanadh – b'fhéidir nach mbeadh an scríbhneoireacht lasmuigh de na boscaí le feiceáil ag an scrúdaitheoir

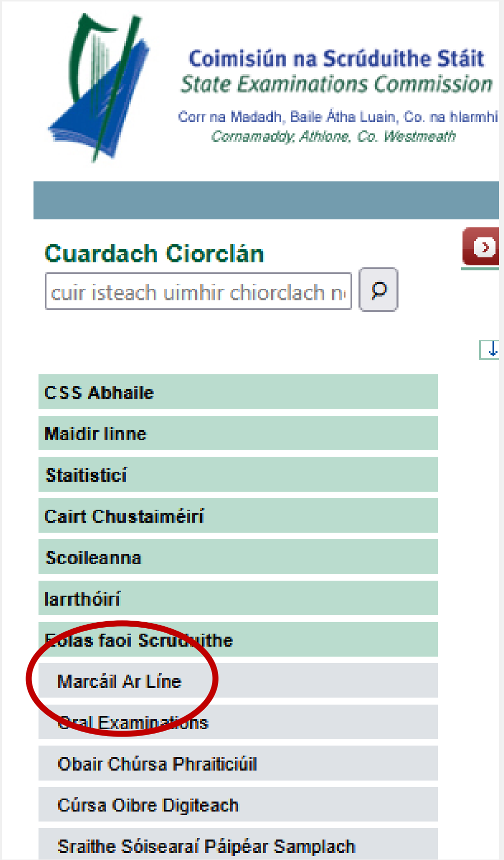

For more information:
www.examinations.ie

Tábhacht a bhaineann le gach leathanach a chasadh

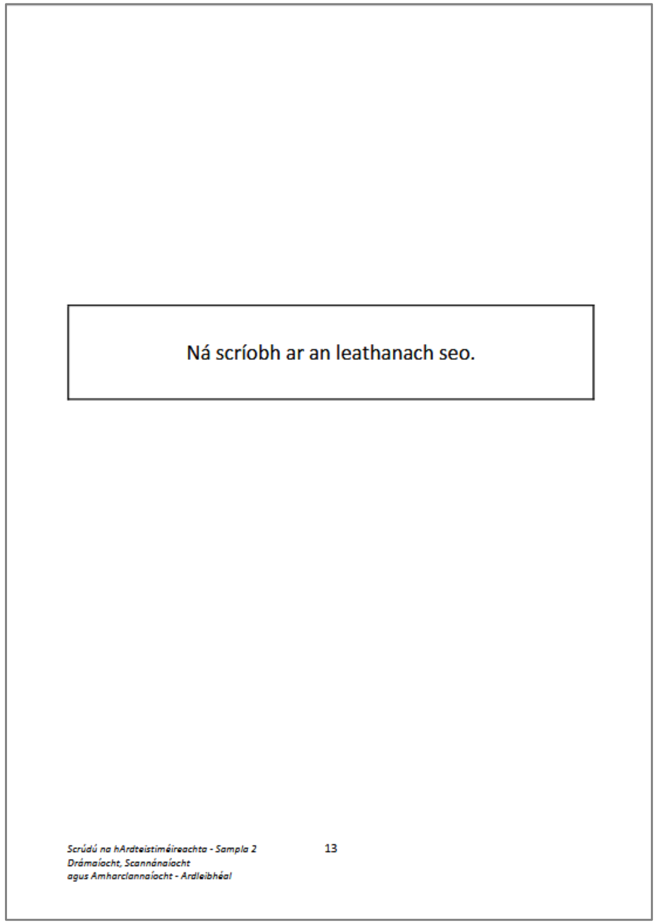

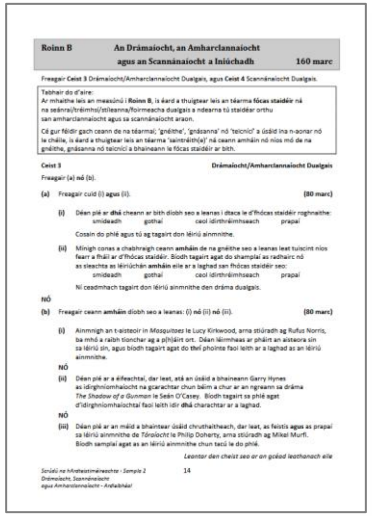

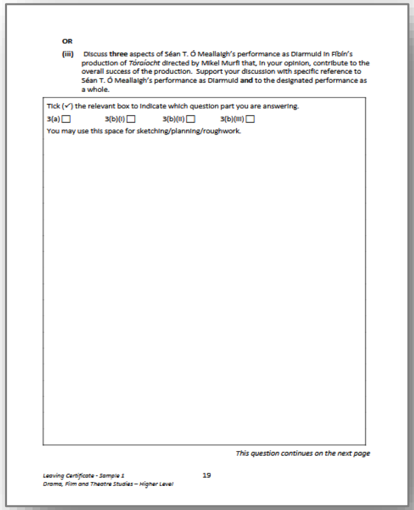

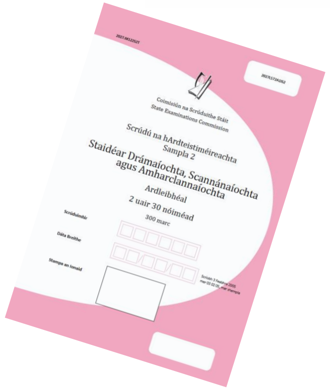

Tábhacht a bhaineann le gach leathanach a chasadh

Roinn B	An Drámaíocht, an Amharclannaíocht agus an Scannánaíocht a Iniúchadh	160 marc

Freagair **Ceist 3** Drámaíocht/Amharclannaíocht Dualgais, agus **Ceist 4** Scannánaíocht Dualgais.

Tabhair do d'aire:
Ar mhaithe leis an measúnú i **Roinn B**, is éard a thuigtear leis an téarma **fócas staidéir** ná na seánraí/tréimhsí/stíleanna/foirmeacha dualgais a ndearna tú staidéar orthu san amharclannaíocht agus sa scannánaíocht araon.

Cé gur féidir gach ceann de na téarmaí; 'gnéithe', 'gnásanna' nó 'teicnící' a úsáid ina n-aonar nó le chéile, is éard a thuigtear leis an téarma 'saintréith(e)' ná ceann amháin nó níos mó de na gnéithe, gnásanna nó teicnící a bhaineann le fócas staidéir ar bith.

Ceist 3 **Drámaíocht/Amharclannaíocht Dualgais**

Freagair (a) **nó** (b).

(a) Freagair cuid (i) **agus** (ii). **(80 marc)**

(i) Déan plé ar **dhá** cheann ar bith díobh seo a leanas i dtaca le d'fhócas staidéir roghnaithe:
smideadh gothaí ceol idirthréimhseach prapaí

Cosain do phlé agus tú ag tagairt don léiriú ainmnithe.

(ii) Mínigh conas a chabhraigh ceann **amháin** de na gnéithe seo a leanas leat tuiscint níos fearr a fháil ar d'fhócas staidéir. Bíodh tagairt agat do shamplaí as radhairc nó as sleachta as léiriúchán **amháin** eile ar a laghad san fhócas staidéir seo:
smideadh gothaí ceol idirthréimhseach prapaí

Ní ceadmhach tagairt don léiriú ainmnithe den dráma dualgais.

NÓ

(b) Freagair ceann **amháin** díobh seo a leanas: (i) **nó** (ii) **nó** (iii). **(80 marc)**

(i) Ainmnigh an t-aisteoir in *Mosquitoes* le Lucy Kirkwood, arna stiúradh ag Rufus Norris, ba mhó a raibh tionchar ag a p(h)áirt ort. Déan léirmheas ar pháirt an aisteora sin sa léiriú sin, agus bíodh tagairt agat do **thrí** phointe faoi leith ar a laghad as an léiriú ainmnithe.

NÓ

(ii) Déan plé ar a éifeachtaí, dar leat, atá an úsáid a bhaineann Garry Hynes as idirghníomhaíocht na gcarachtar chun béim a chur ar an ngreann sa dráma *The Shadow of a Gunman* le Seán O'Casey. Bíodh tagairt sa phlé agat d'idirghníomhaíochtaí faoi leith idir **dhá** charachtar ar a laghad.

NÓ

(iii) Déan plé ar an méid a bhaintear úsáid chruthaitheach, dar leat, as feistis **agus** as prapaí sa léiriú ainmnithe de *Tóraíocht* le Philip Doherty, arna stiúradh ag Mikel Murfi. Bíodh samplaí agat as an léiriú ainmnithe chun tacú le do phlé.

Leantar den cheist seo ar an gcéad leathanach eile

Cuir tic (✓) sa bhosca cuí chun a chur in iúl cén chuid den cheist atá á freagairt agat.

3(a) ☐ 3(b)(i) ☐ 3(b)(ii) ☐ 3(b)(iii) ☐

Bain úsáid as an spás seo le haghaidh sceitseála/pleanála/obair gharbh.

Leantar den cheist seo ar an gcéad leathanach eile

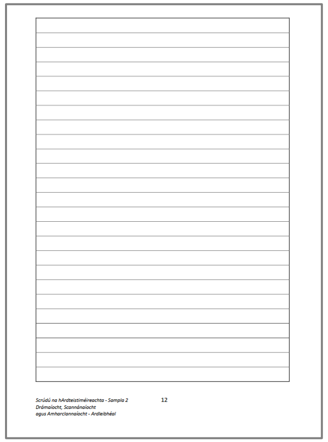

Rannóga sa pháipéar scrúdaithe

Oide

Roinn	Ceisteanna	Marcanna atá ar fáil
Roinn A Ceisteanna Éigeantacha	Ceist 1 Ceist 2	100 marc
Roinn B An Drámaíocht, an Amharclannaíocht agus an Scannánaíocht a Iniúchadh	Ceist 3 Ceist 4	160 marc
Roinn C Machnamh agus Freagairt	Ceist 5	40 marc

Ceisteanna agus Roghanna

Roinn A

Ceisteanna Éigeantacha	Ceist 1 - Freagair gach cuid den cheist. Ceist 2 - Fócas staidéir roghnach - Freagair gach cuid den cheist.

Roinn B

An Drámaíocht, an Amharclannaíocht agus an Scannánaíocht a Iniúchadh	Ceist 3 - Drámaíocht/Amharclannaíocht Dualgais - Freagair 3(a) nó 3(b). Ceist 4 - Scannánaíocht Dualgais - Freagair 4(a) nó 4(b).

Roinn C

Machnamh agus Freagairt	Ceist 5 - Freagair 5(a) nó 5(b).

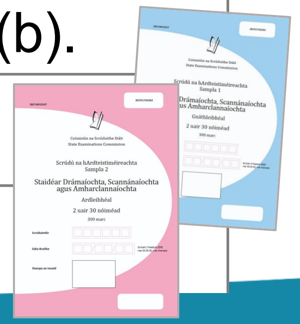

Am chun smaoineamh

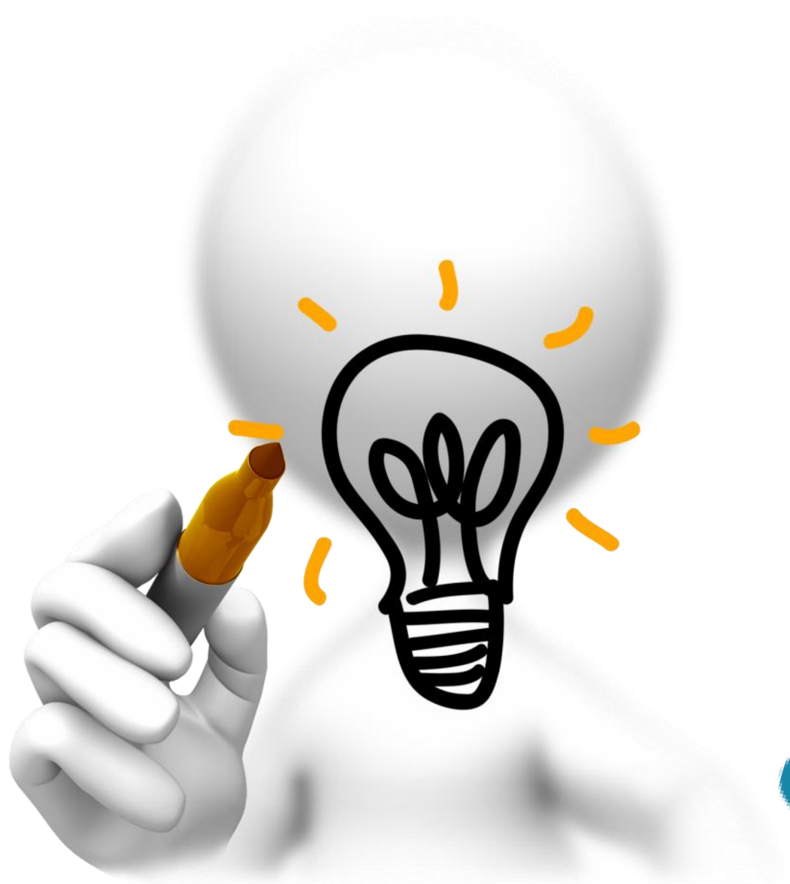

Tóg nóiméad chun do chuid smaointe nó aon cheisteanna a theastaíonn uait a chur isteach san Fheidhm C & F.

Measúnú sa tSraith Shinsearach

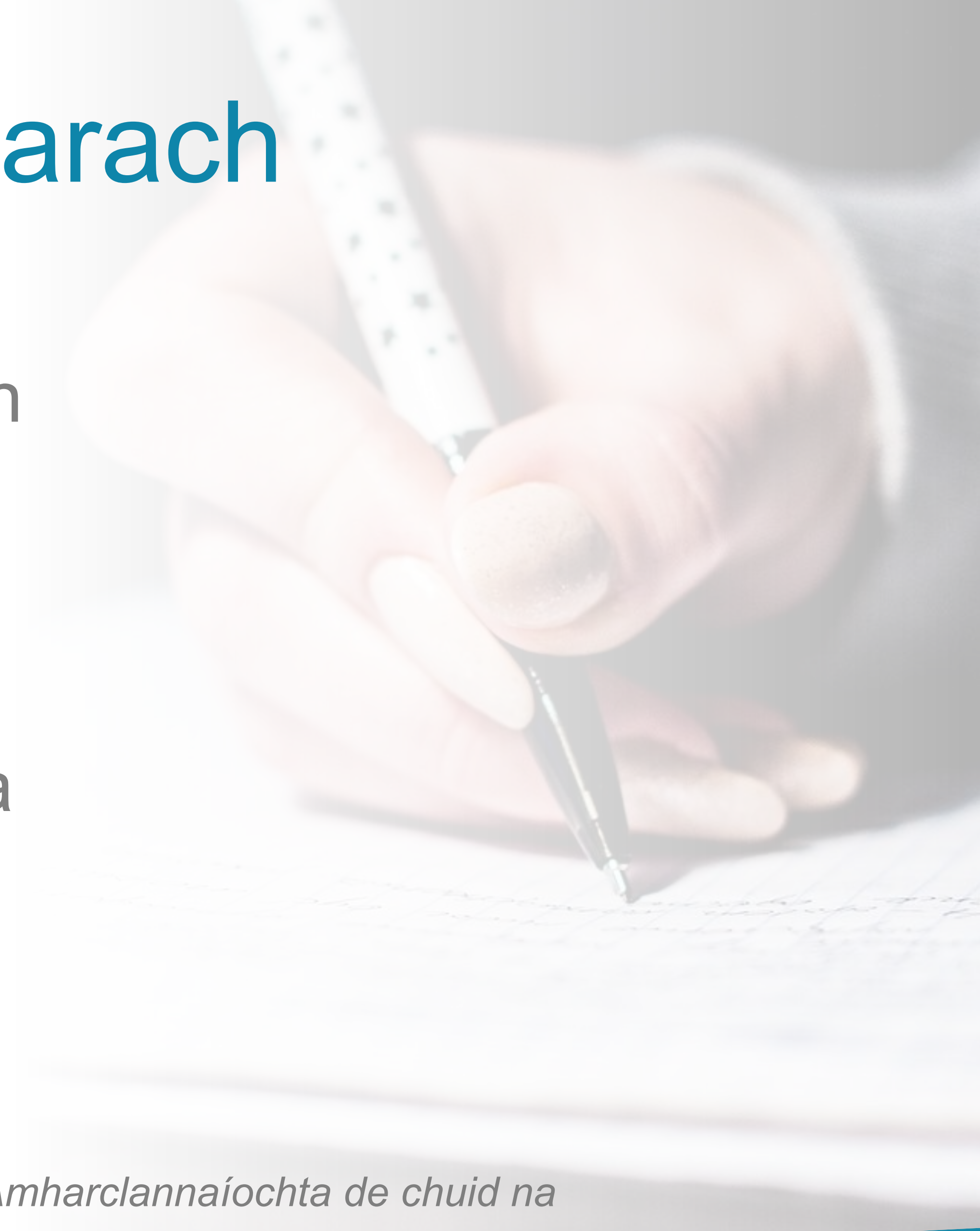

Baineann measúnú sa tsraith shinsearach le faisnéis faoi phróisis agus faoi thorthaí foghlama a bhailiú, a léirmhíniú, a úsáid agus a thuairisciú. Tá foirmeacha éagsúla measúnaithe ann agus úsáidtear é ar chúiseanna difriúla.

Sonraíocht churaclaim do Léann na Drámaíochta, na Scannán agus na hAmharclannaíochta de chuid na hArdteistiméireachta, lch 34

Measúnú sa tSraith Shinsearach

De thoradh tascanna cuí agus mealltacha a shocrú, ceisteanna a mbaineann dúshlán éagsúil cognaíoch leo a chur, agus aiseolas a thabhairt a chuireann neamhspleáchas an scoláire chun cinn, tacóidh an measúnú le foghlaim chomh maith le hachoimre a thabhairt ar ghnóthachtáil.

Sonraíocht churaclaim do Léann na Drámaíochta, na Scannán agus na hAmharclannaíochta de chuid na hArdteistiméireachta, lch 32

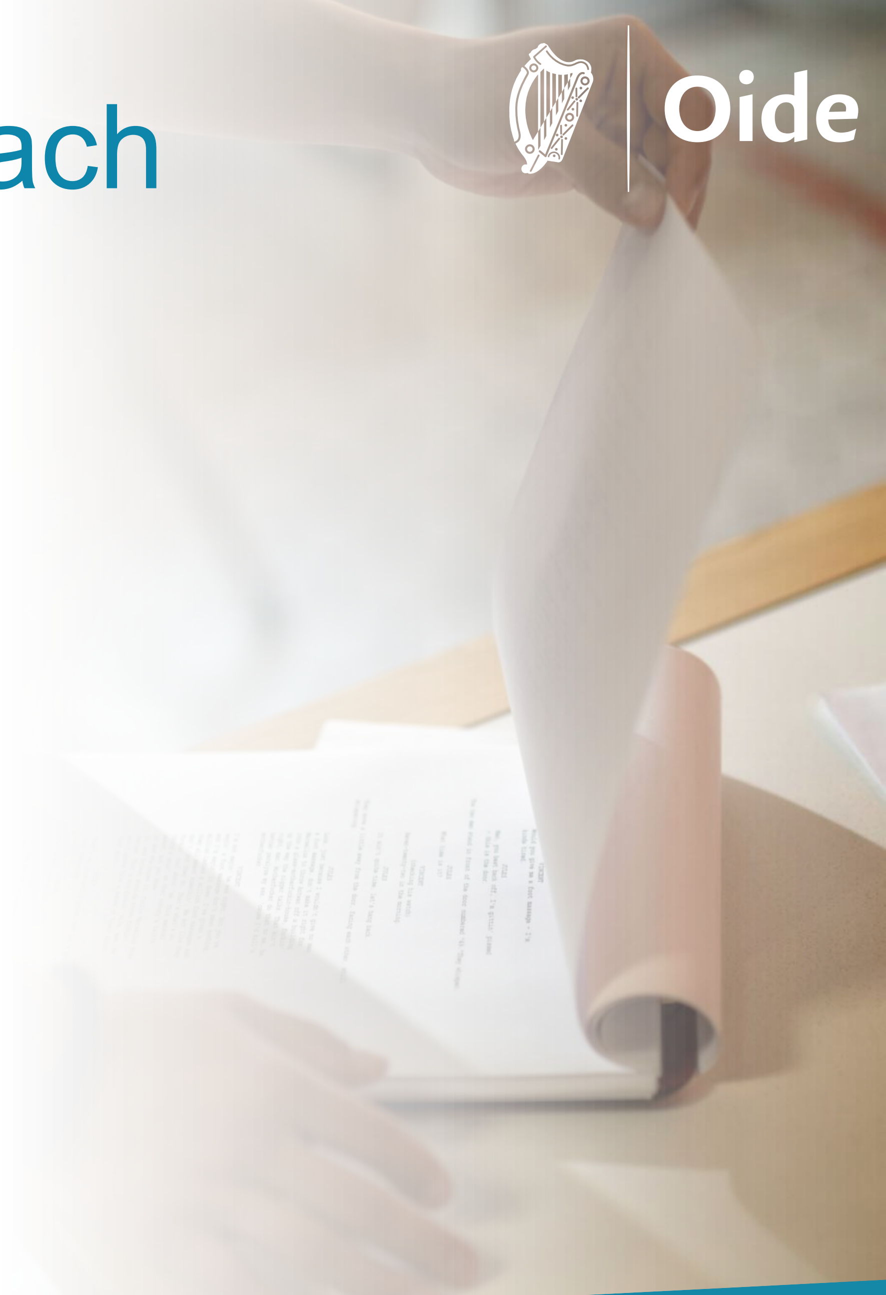

Príomhinniúlachtaí agus Measúnú

Beidh raon cineálacha ceisteanna sa scrúdú scríofa. Tá príomhinniúlachtaí na sraithe sinsearaí fite fuaite sna torthaí foghlama agus déanfar iad a mheasúnú i gcomhthéacs na dtorthaí foghlama.

Sonraíocht churaclaim do Léann na Drámaíochta, na Scannán agus na hAmharclannaíochta de chuid na hArdteistiméireachta, lch 38

Tá an measúnú le haghaidh teistiúcháin bunaithe ar réasúnaíocht, ar aidhmeanna agus ar thorthaí foghlama na sonraíochta seo.

Sonraíocht churaclaim do Léann na Drámaíochta, na Scannán agus na hAmharclannaíochta de chuid na hArdteistiméireachta, Ich 34

Oide

Cad é air a ndéanfar measúnú sa scrúdú scríofa?

Beidh raon cineálacha ceisteanna sa scrúdú scríofa. Tá príomhinniúlachtaí na sraithe sinsearaí fite fuaite sna torthaí foghlama agus déanfar iad a mheasúnú i gcomhthéacs na dtorthaí foghlama. Cuimseofar rogha ceisteanna leis an scrúdpháipéar ina ndéanfar an méid seo a leanas a mheasúnú ag an leibhéal cuí:

- an fhoghlaim a ndéantar cur síos uirthi sna trí shnáithe den tsonraíocht
- ag dul i ngleic le réimsí sonraithe na foghlama mar atá leagtha amach ag an Roinn Oideachais

Leathanach 37

Toradh Foghlama 2.1

Oide

Conas a dhéanfar measúnú ar an toradh foghlama seo i bpáipéar scrúdaithe scríofa?

Foghlaimíonn an scoláire faoi	Ba cheart go mbeadh sé ar chumas an scoláire
Bunchlocha na Freagartha Criticiúla Teanga agus gnásanna an scannáin agus na hamharclannaíochta, lena n-áirítear • cineálacha seat agus frámáil • dearadh léiriúcháin lena n-áirítear mise en scène • suíomh • fuaim/soilsiú • éifeachtaí speisialta • eagarthóireacht • blocáil • leanúnachas (scannán)/bainistíocht stáitse (amharclannaíocht) • stíl taibhithe	**2.1** tuiscint a léiriú ar theanga agus gnásanna an scannáin agus na hamharclannaíochta

Toradh Foghlama 2.1

Oide

Foghlaimíonn an scoláire faoi	Ba cheart go mbeadh sé ar chumas an scoláire
Bunchlocha na Freagartha Criticiúla Teanga agus gnásanna an scannáin agus na hamharclannaíochta, lena n-áirítear • cineálacha seat agus frámáil • dearadh léiriúcháin lena n-áirítear mise en scène • suíomh • fuaim/soilsiú • éifeachtaí speisialta • eagarthóireacht • blocáil • leanúnachas (scannán)/bainistíocht stáitse (amharclannaíocht) • stíl taibhithe	**2.1** tuiscint a léiriú ar theanga agus gnásanna an scannáin agus na hamharclannaíochta

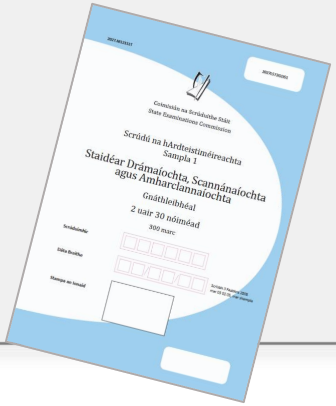

(c)

Íomhá as *Dancing at Lughnasa* le Brian Friel atá i bh**Fíor A** ar Pháipéar X.

Ainmnigh **agus** mínigh **dhá** ghné den *mise en scène* atá á léiriú i bh**Fíor A**.

Gné 1:
Míniú:

Gné 2:
Míniú:

Fíor A. Íomhá shocair as *Dancing at Lughnasa* le Brian Friel.
Figure A. Still image from *Dancing at Lughnasa* by Brian Friel.

Leaving Certificate Examination - Sample 1
Drama, Film and Theatre Studies - Paper X - Ordinary Level

Toradh Foghlama 2.1

(c)

Íomhá as *Dancing at Lughnasa* le Brian Friel atá i bh**Fíor A** ar Pháipéar X.

Ainmnigh **agus** mínigh **dhá** ghné den *mise en scène* atá á léiriú i bh**Fíor A**.

Gné 1:
Míniú:

Gné 2:
Míniú:

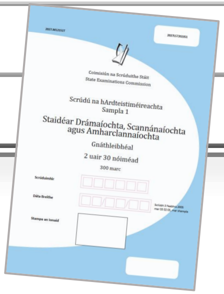

Coimisiún na Scrúduithe Stáit
State Examinations Commission

Scrúdú na hArdteistiméireachta
Sampla 1

Staidéar Drámaíochta, Scannánaíochta agus Amharclannaíochta

Gnáthleibhéal

2 uair 30 nóiméad

300 marc

Scrúduimhir

Dáta Breithe

Stampa an Ionaid

Ceist 1(c) **Question 1(c)**

Fíor A. Íomhá shocair as *Dancing at Lughnasa* le Brian Friel.
Figure A. Still image from *Dancing at Lughnasa* by Brian Friel.

Leaving Certificate Examination - Sample 1
Drama, Film and Theatre Studies - Paper X - Ordinary Level

Toradh Foghlama 2.1

Oide

Snáithe 2: Torthaí foghlama

Foghlaimíonn an scoláire faoi	Ba cheart go mbeadh sé ar chumas an scoláire
Bunchlocha na Freagartha Criticiúla Teanga agus gnásanna an scannáin agus na hamharclannaíochta, lena n-áirítear • cineálacha seat agus frámáil • dearadh léiriúcháin lena n-áirítear mise en scène • suíomh • fuaim/soilsiú • éifeachtaí speisialta • eagarthóireacht • blocáil • leanúnachas (scannán)/bainistíocht stáitse (amharclannaíocht) • stíl taibhithe	**2.1** tuiscint a léiriú ar theanga agus gnásanna an scannáin agus na hamharclannaíochta

Oide

Toradh Foghlama 2.1

(f)

Sainaithin na seatanna ceamara i **ngach** ceann de na híomhánna seo thíos:

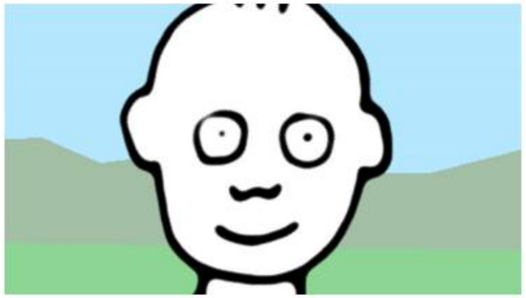	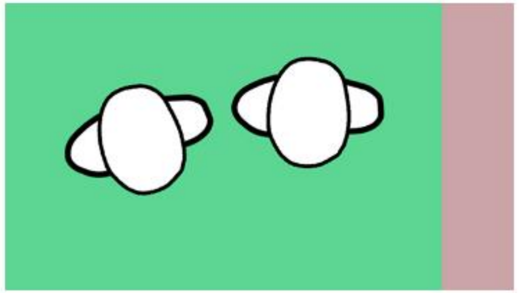
Seat:	Seat:
	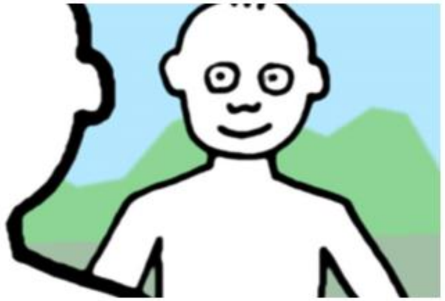
Seat:	Seat:

Snáithe 2: Torthaí foghlama

Foghlaimíonn an scoláire faoi	Ba cheart go mbeadh sé ar chumas an scoláire
Bunchlocha na Freagartha Criticiúla Teanga agus gnásanna an scannáin agus na hamharclannaíochta, lena n-áirítear • cineálacha seat agus frámáil • dearadh léiriúcháin lena n-áirítear mise en scène • suíomh • fuaim/soilsiú • éifeachtaí speisialta • eagarthóireacht • blocáil • leanúnachas (scannán)/bainistíocht stáitse (amharclannaíocht) • stíl taibhithe	**2.1** tuiscint a léiriú ar theanga agus gnásanna an scannáin agus na hamharclannaíochta

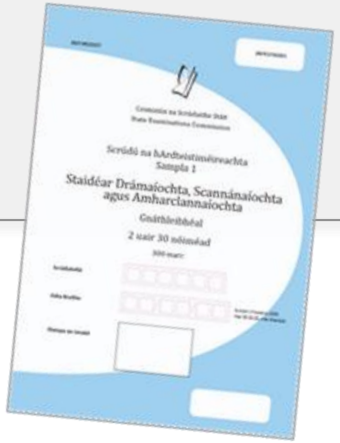

Toradh Foghlama 2.1

(d)

Luaigh **dhá** chúis a n-úsáidtear treoracha stáitse san amharclannaíocht.

1:
2:

Foghlaimíonn an scoláire faoi	Ba cheart go mbeadh sé ar chumas an scoláire
Bunchlocha na Freagartha Criticiúla Teanga agus gnásanna an scannáin agus na hamharclannaíochta, lena n-áirítear • cineálacha seat agus frámáil • dearadh léiriúcháin lena n-áirítear mise en scène • suíomh • fuaim/soilsiú • éifeachtaí speisialta • eagarthóireacht • blocáil • leanúnachas (scannán)/bainistíocht stáitse (amharclannaíocht) • stíl taibhithe	**2.1** tuiscint a léiriú ar theanga agus gnásanna an scannáin agus na hamharclannaíochta

Toradh Foghlama 2.1

(d)

State **two** reasons why stage directions are used in theatre.

1:
2:

Foghlaimíonn an scoláire faoi	Ba cheart go mbeadh sé ar chumas an scoláire
Bunchlocha na Freagartha Criticiúla Teanga agus gnásanna an scannáin agus na hamharclannaíochta, lena n-áirítear • cineálacha seat agus frámáil • dearadh léiriúcháin lena n-áirítear mise en scène • suíomh • fuaim/soilsiú • éifeachtaí speisialta • eagarthóireacht • blocáil • leanúnachas (scannán)/bainistíocht stáitse (amharclannaíocht) • stíl taibhithe	**2.1** tuiscint a léiriú ar theanga agus gnásanna an scannáin agus na hamharclannaíochta

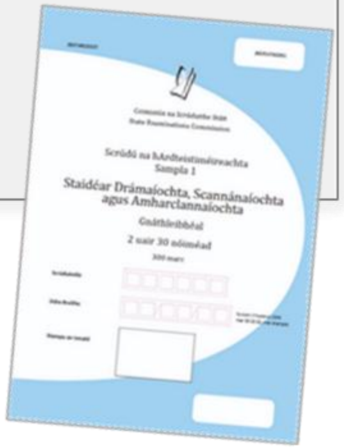

Cad é eile “a bhfoghlaimeodh scoláirí ‘faoi" nuair a théann siad i ngleic leis an toradh foghlama seo?

Am chun freagra a thabhairt

Tóg nóiméad chun machnamh a dhéanamh ar an méid atá díreach foghlamtha agat. Cén chaoi a múnlóidh sé sin do chleachtas sa seomra ranga?

Breac síos do chuid smaointe i do phunann.

Cad é air a ndéanfar measúnú sa scrúdú scríofa?

Beidh raon cineálacha ceisteanna sa scrúdú scríofa. Tá príomhinniúlachtaí na sraithe sinsearaí fite fuaite sna torthaí foghlama agus déanfar iad a mheasúnú i gcomhthéacs na dtorthaí foghlama. Cuimseofar rogha ceisteanna leis an scrúdpháipéar ina ndéanfar an méid seo a leanas a mheasúnú ag an leibhéal cuí:

- an fhoghlaim a ndéantar cur síos uirthi sna trí shnáithe den tsonraíocht
- ag dul i ngleic le réimsí sonraithe na foghlama mar atá leagtha amach ag an Roinn Oideachais

Leathanach 37

Cineálacha Ceiste

(e)

Líon isteach an tábla thíos lena chur in iúl cé acu fíor **nó** bréagach atá na ráitis seo a leanas.
Tá ceann amháin déanta duit.

Ráiteas	Fíor **nó** Bréagach
Is éard atá i gceist le leanúnachas ná bheith ag scannánú go leanúnach ar feadh tréimhse fada.	
Is é an sainmhíniú atá ar chumadóireacht ar an láthair ná feabhas a chur ar léiriú amharclannaíochta.	
Tarlaíonn blocáil nuair nach féidir leis an lucht féachana an stáitse a fheiceáil ina iomláine.	
Is ainm eile ar ordbhileog é script/leabhar leide.	
Is i spás ciorclach amháin is féidir amharclannaíocht sa lántimpeall a bheith ann.	***Bréagach***
Is féidir leis na carachtair agus leis an lucht féachana fuaim insinte a chloisteáil.	

Coimisiún na Scrúduithe Stáit
State Examinations Commission

Scrúdú na hArdteistiméireachta
Sampla 2

Staidéar Drámaíochta, Scannánaíochta agus Amharclannaíochta

Ardleibhéal

2 uair 30 nóiméad

300 marc

Scrúduimhir

Dáta Breithe

Scríobh 3 Feabhra 2005 mar 03 02 05, mar shampla

Stampa an Ionaid

Foghlaimíonn an scoláire faoi	Ba cheart go mbeadh sé ar chumas an scoláire
Bunchlocha na Freagartha Criticiúla Teanga agus gnásanna an scannáin agus na hamharclannaíochta, lena n-áirítear • cineálacha seat agus frámáil • dearadh léiriúcháin lena n-áirítear mise en scène • suíomh • fuaim/soilsiú • éifeachtaí speisialta • eagarthóireacht • blocáil • leanúnachas (scannán)/bainistíocht stáitse (amharclannaíocht) • stíl taibhithe	**2.1** tuiscint a léiriú ar theanga agus gnásanna an scannáin agus na hamharclannaíochta

Cineálacha Ceiste

(e)

Líon isteach an tábla thíos lena chur in iúl cé acu fíor **nó** bréagach atá na ráitis seo a leanas.
Tá ceann amháin déanta duit.

Ráiteas	Fíor **nó** Bréagach
Is éard atá i gceist le leanúnachas ná bheith ag scannánú go leanúnach ar feadh tréimhse fada.	
Is é an sainmhíniú atá ar chumadóireacht ar an láthair ná feabhas a chur ar léiriú amharclannaíochta.	
Tarlaíonn blocáil nuair nach féidir leis an lucht féachana an stáitse a fheiceáil ina iomláine.	
Is ainm eile ar ordbhileog é script/leabhar leide.	
Is i spás ciorclach amháin is féidir amharclannaíocht sa lántimpeall a bheith ann.	***Bréagach***
Is féidir leis na carachtair agus leis an lucht féachana fuaim insinte a chloisteáil.	

Coimisiún na Scrúduithe Stáit
State Examinations Commission

Scrúdú na hArdteistiméireachta
Sampla 2

Staidéar Drámaíochta, Scannánaíochta agus Amharclannaíochta

Ardleibhéal

2 uair 30 nóiméad

300 marc

Ag úsáid gnéithe cruthaitheacha agus teicniúla chun ábhair réamhléirithe de thionscadal cruthaitheach a fhorbairt, lena n-áirítear

- léamh síos tríd na scripte/ dréachtaí a roinnt
- sceitsí/ plean leagan amach na n-earraí ar an stáitse
- cláir tobsmaointe/ scéalchláir/boscaí samhla
- dearadh an tseit
- suíomh agus liosta seatanna (scannán)
- miondealú aisteora/radhairc
- prapaí/ liostaí troscáin
- cóiréagrafaíocht
- fuaim/soilsiú/dearaí feistis
- scripteanna drámaí/ scripteanna scannáin
- ordbhileoga
- script marcáilte lena n-áirítear eolas a bhaineann leis an duine atá ag úsáid na scripte agus an ról atá acu sa léiriú
- bogearraí eagarthóireachta agus dearaidh.

1.11 na hábhair réamhléiriúcháin is gá chun a thascanna cruthaitheacha a dhéanamh a shainaithint agus a fhorbairt.

Cineálacha Ceiste

(e)

Líon isteach an tábla thíos lena chur in iúl cé acu fíor **nó** bréagach atá na ráitis seo a leanas.
Tá ceann amháin déanta duit.

Ráiteas	Fíor **nó** Bréagach
Is éard atá i gceist le leanúnachas ná bheith ag scannánú go leanúnach ar feadh tréimhse fada.	
Is é an sainmhíniú atá ar chumadóireacht ar an láthair ná feabhas a chur ar léiriú amharclannaíochta.	
Tarlaíonn blocáil nuair nach féidir leis an lucht féachana an stáitse a fheiceáil ina iomláine.	
Is ainm eile ar ordbhileog é script/leabhar leide.	
Is i spás ciorclach amháin is féidir amharclannaíocht sa lántimpeall a bheith ann.	
Is féidir leis na carachtair agus leis an lucht féachana fuaim insinte a chloisteáil.	

Úsáid scileanna bunúsacha an taibhithe lena n-áirítear

- forbairt ar scileanna aisteoireachta don stáitse/scáileán
- caidreamh a bhunú leis an lucht féachana
- carachtar/ról sa taibhiú a chruthú agus a chothú
- cumadóireacht fhisiúil
- obair ghutha
- an luas agus an rithim ceart a úsáid.

1.15 réimse de scileanna taibhithe a úsáid ina thascanna cruthaitheacha.

Cineálacha Ceiste

(e)

Líon isteach an tábla thíos lena chur in iúl cé acu fíor **nó** bréagach atá na ráitis seo a leanas.
Tá ceann amháin déanta duit.

Ráiteas	Fíor **nó** Bréagach
tá i gceist le leanúnachas ná bheith ag scannánú go leanúnach tréimhse fada.	
ainmhíniú atá ar chumadóireacht ar an láthair ná feabhas a chur … íochta.	
r nach féidir leis an lucht féachana an stáitse … ie.	
leog é script/leabhar leide.	
íocht sa lántimpeall	***Bréagach***
chana	

Foghlaimíonn an scoláire faoi	Ba cheart go mbeadh sé ar chumas an scoláire
Bunchlocha na Freagartha Criticiúla	**2.1** tuiscint a léiriú ar theanga agus gnásanna an scannáin agus na hamharclannaíochta

Teanga agus gnásanna an scannáin agus na hamharclannaíochta, lena n-áirítear

- cineála…
- dearad…
- suíomh…
- fuaim/…
- éifeach…
- eagart…
- blocáil…
- leanún…
- stíl tail…

Ag úsáid gnéithe cruthaitheacha agus teicniúla chun ábhair réamhléirithe de thionscadal cruthaitheach a fhorbairt, lena n-áirítear

- léamh síos tríd na scripte/ dréachtaí a roinnt
- sceitsí/ plean leagan amach na n-e…
- cláir to… scéalc…
- dearad…
- suíomh… (scann…
- miond…
- prapaí…
- cóiréagrafaíocht
- fuaim/soilsiú/dearaí feistis

1.11 na hábhair réamhléiriúcháin is gá chun a thascanna cruthaitheacha a dhéanamh a shainaithint agus a fhorbairt.

Úsáid scileanna bunúsacha an taibhithe lena n-áirítear

- forbairt ar scileanna aisteoireachta don stáitse/scáileán
- caidreamh a bhunú leis an lucht féachana
- carachtar/ról sa taibhiú a chruthú agus a chothú
- cumadóireacht fhisiúil
- obair ghutha
- an luas agus an rithim ceart a úsáid.

1.15 réimse de scileanna taibhithe a úsáid ina thascanna cruthaitheacha.

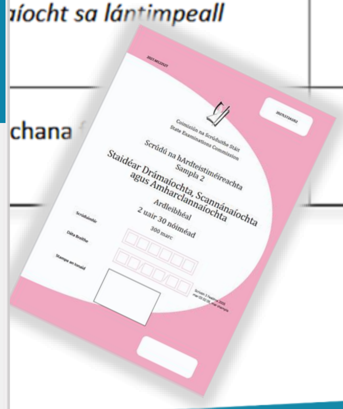

Toradh Foghlama 1.14

Léiriú agus Taibhiú	
Saothar a chur i gcrích agus dul i ngleic le próisis lena n-áirítear • rogha ábhar réamhléiriúcháin a úsáid agus leas a bhaint as réimse gnéithe cruthaitheacha agus teicniúla • leagan deireanach a chur in eagar (scannán) • an saothar deiridh a léiriú/ a thaibhiú • ag cuimhneamh ar an inrochtaineacht, lena n-áirítear trí úsáid a bhaint as teidil dhúnta nó taibhiú réchúiseach/ taibhithe réchúiseacha a eagrú (den scannán).	**1.14** a thascanna cruthaitheacha a léiriú agus a thaispeáint (scannán) nó a chur ar stáitse agus a thaibhiú (amharclannaíocht) do lucht féachana.

Toradh Foghlama 1.14

Oide

(f)

Tabhair breac-chuntas ar **dhá** bhealach a bhféadfaí léiriú amharclannaíochta nó scannán a dhéanamh inrochtana ag lucht féachana **amháin** díobh seo:

- Daoine bodhra/lagéisteachta
- Daoine néara-éagsúla.

Cuir tic (✓) sa bhosca cuí chun an grúpa atá i gceist i do fhreagra a chur in iúl.

Daoine bodhra/lagéisteachta ☐ Daoine néara-éagsúla ☐

Léiriú agus Taibhiú

Saothar a chur i gcrích agus dul i ngleic le próisis lena n-áirítear

- rogha ábhar réamhléiriúcháin a úsáid agus leas a bhaint as réimse gnéithe cruthaitheacha agus teicniúla
- leagan deireanach a chur in eagar (scannán)
- an saothar deiridh a léiriú/ a thaibhiú
- ag cuimhneamh ar an inrochtaineacht, lena n-áirítear trí úsáid a bhaint as teidil dhúnta nó taibhiú réchúiseach/ taibhithe réchúiseacha a eagrú (den scannán).

1.14 a thascanna cruthaitheacha a léiriú agus a thaispeáint (scannán) nó a chur ar stáitse agus a thaibhiú (amharclannaíocht) do lucht féachana.

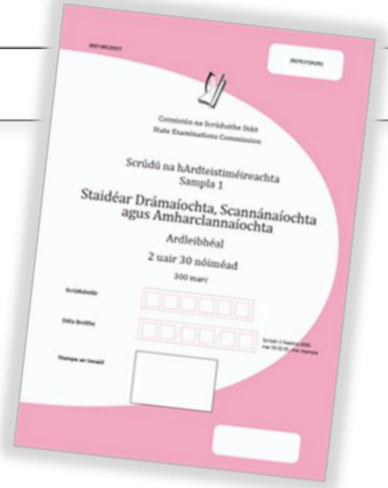

Toradh Foghlama 1.14

(c)

Sainmhínigh **gach** ceann de na téarmaí seo a leanas agus mínigh, i ngach cás, an fáth a gcuirfí na roghanna seo san áireamh le haghaidh léiriú amharclannaíochta:

léiriú suaimhneach fotheidil

Léiriú suaimhneach:
Míniú:

Léiriú agus Taibhiú

Saothar a chur i gcrích agus dul i ngleic le próisis lena n-áirítear

- rogha ábhar réamhléiriúcháin a úsáid agus leas a bhaint as réimse gnéithe cruthaitheacha agus teicniúla
- leagan deireanach a chur in eagar (scannán)
- an saothar deiridh a léiriú/ a thaibhiú
- ag cuimhneamh ar an inrochtaineacht, lena n-áirítear trí úsáid a bhaint as teidil dhúnta nó taibhiú réchúiseach/ taibhithe réchúiseacha a eagrú (den scannán).

1.14 a thascanna cruthaitheacha a léiriú agus a thaispeáint (scannán) nó a chur ar stáitse agus a thaibhiú (amharclannaíocht) do lucht féachana.

Toradh Foghlama 2.7

Oide

Anailísiú agus Léirmhíniú • a thuairimí a chur in iúl maidir le saothar na gcleachtóirí aitheanta, léirmhíniú agus measúnú a dhéanamh ar a chinntí agus ar roghanna maidir le healaín stáitse na gcleachtóirí lena n-áirítear gnéithe aeistéitiúla agus/nó teicniúla • teanga agus modhanna éagsúla athbhreithnithe.	**2.7** anailís agus critíc a dhéanamh ar thaibhiú amharclannaíochta poiblí agus taispeántas scannáin

(c)
Sainmhínigh **gach** ceann de na téarmaí seo a leanas agus mínigh, i ngach cás, an fáth a gcuirfí na roghanna seo san áireamh le haghaidh léiriú amharclannaíochta:

léiriú suaimhneach   fotheidil

Léiriú suaimhneach:
Míniú:

Coimisiún na Scrúduithe Stáit
State Examinations Commission

Scrúdú na hArdteistiméireachta
Sampla 2

Staidéar Drámaíochta, Scannánaíochta agus Amharclannaíochta

Ardleibhéal

2 uair 30 nóiméad

300 marc

Scrúduimhir

Dáta Breithe

Stampa an Ionaid

Toradh Foghlama 1.14 and 2.7

Anailísiú agus Léirmhíniú

- a thuairimí a chur in iúl maidir le saothar na gcleachtóirí aitheanta, léirmhíniú agus measúnú a dhéanamh ar a chinntí agus ar roghanna maidir le healaín stáitse na gcleachtóirí lena n-áirítear gnéithe aeistéitiúla agus/nó teicniúla
- teanga agus modhanna éagsúla athbhreithnithe.

2.7 anailís agus critíc a dhéanamh ar thaibhiú amharclannaíochta poiblí agus taispeántas scannáin

(c)
Sainmhínigh **gach** ceann de na téarmaí seo a leanas agus mínigh, i ngach cás, an fáth a gcuirfí na roghanna seo san áireamh le haghaidh léiriú amharclannaíochta:

léiriú suaimhneach   fotheidil

Léiriú suaimhneach:
Mí

Léiriú agus Taibhiú

Saothar a chur i gcrích agus dul i ngleic le próisis lena n-áirítear

- rogha ábhar réamhléiriúcháin a úsáid agus leas a bhaint as réimse gnéithe cruthaitheacha agus teicniúla
- leagan deireanach a chur in eagar (scannán)
- an saothar deiridh a léiriú/ a thaibhiú
- ag cuimhneamh ar an inrochtaineacht, lena n-áirítear trí úsáid a bhaint as teidil dhúnta nó taibhiú réchúiseach/ taibhithe réchúiseacha a eagrú (den scannán).

1.14 a thascanna cruthaitheacha a léiriú agus a thaispeáint (scannán) nó a chur ar stáitse agus a thaibhiú (amharclannaíocht) do lucht féachana.

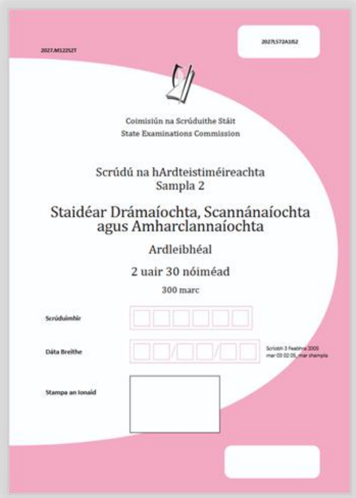

Am chun smaoineamh

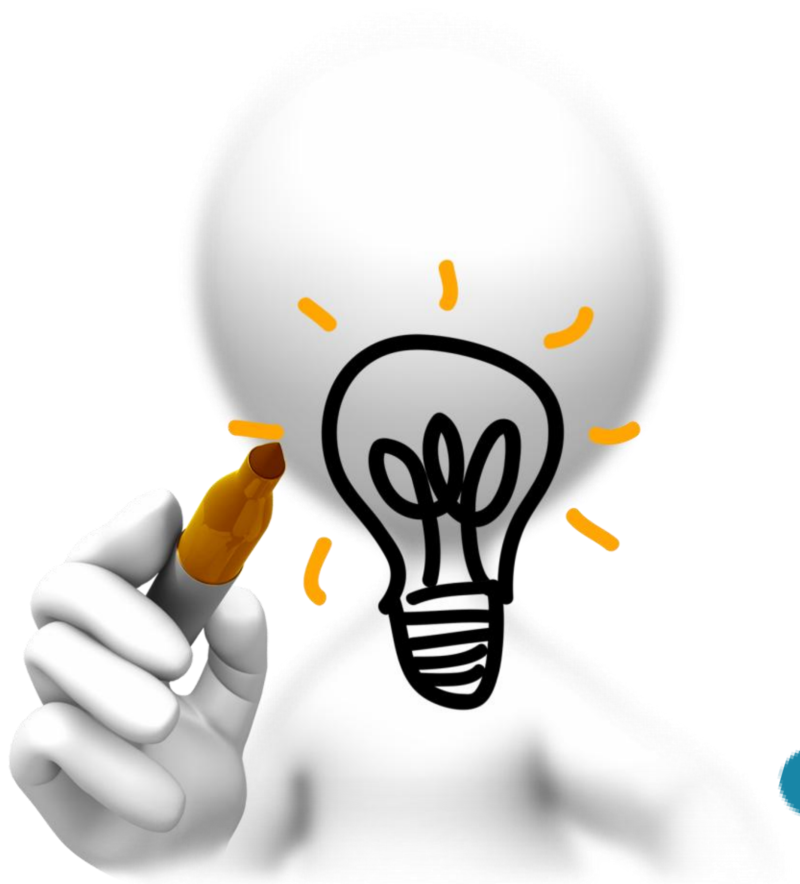

Tóg nóiméad chun do chuid smaointe nó aon cheisteanna a theastaíonn uait a chur isteach san Fheidhm C & F.

Oide

Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

Ceisteanna agus Freagraí

Cad é air a ndéanfar measúnú sa scrúdú scríofa?

Oide

Beidh raon cineálacha ceisteanna sa scrúdú scríofa. Tá príomhinniúlachtaí na sraithe sinsearaí fite fuaite sna torthaí foghlama agus déanfar iad a mheasúnú i gcomhthéacs na dtorthaí foghlama. Cuimseofar rogha ceisteanna leis an scrúdpháipéar ina ndéanfar an méid seo a leanas a mheasúnú ag an leibhéal cuí:

- an fhoghlaim a ndéantar cur síos uirthi sna trí shnáithe den tsonraíocht
- ag dul i ngleic le réimsí sonraithe na foghlama mar atá leagtha amach ag an Roinn Oideachais

Sonraíocht churaclaim do Léann na Drámaíochta, na Scannán agus na hAmharclannaíochta de chuid na hArdteistiméireachta, lch 37

Fócas ar Shainréimsí Foghlama

Ní mór do scoláirí a dhéanann staidéar ar Drámaíocht, Scannánaíocht agus Amharclannaíocht na hArdteistiméireachta dul i mbun dhá réimse leathana i ngach disciplín (scannánaíocht agus drámaíocht/amharclannaíocht)

> Is éard atá i **Réimse 1** ná na seánraí, tréimhsí, stíleanna nó foirmeacha **forordaithe**, mar aon lena seiteanna scannáin, drámaí agus taispeántais ainmnithe. Ní mór do mhúinteoirí agus scoláirí fócas staidéir a aithint sa scannánaíocht agus sa drámaíocht/san amharclannaíocht ó na roghanna a liostaítear thíos. (*Féach ar nóta ar lch.2*)
>
> Ceadaítear le **Réimse 2** do mhúinteoirí agus scoláirí fócas staidéir **neamh-fhorordaithe**, éagsúil (seánra, tréimhse, stíl nó foirm) a roghnú sa scannánaíocht agus chomh maith sa drámaíocht/san amharclannaíocht.

Mar aon le hábhar forordaithe a leagan amach, leagtar amach leis an gciorclán seo coinníollacha a rialaíonn roghanna i Réimse 2. Féachtar leis na coinníollacha seo cothromas maidir le heispéiris foghlaimeora a chinntiú do gach scoláire.

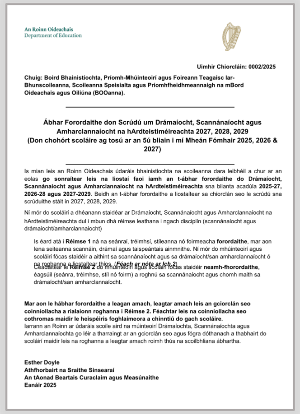

An Roinn Oideachais
Department of Education

Uimhir Chiorcláin: 0002/2025

Chuig: Boird Bhainistíochta, Príomh-Mhúinteoirí agus Foireann Teagaisc Iar-Bhunscoileanna, Scoileanna Speisialta agus Príomhfheidhmeannaigh na mBord Oideachais agus Oiliúna (BOOanna).

Ábhar Forordaithe don Scrúdú um Drámaíocht, Scannánaíocht agus Amharclannaíocht na hArdteistiméireachta 2027, 2028, 2029 (Don chohórt scoláire ag tosú ar an 5ú bliain i mí Mheán Fómhair 2025, 2026 & 2027)

Is mian leis an Roinn Oideachais údaráis bhainistíochta na scoileanna dara leibhéil a chur ar an eolas **go sonraítear leis na liostaí faoi iamh an t-ábhar forordaithe do Drámaíocht, Scannánaíocht agus Amharclannaíocht na hArdteistiméireachta** sna blianta acadúla **2025-27, 2026-28 agus 2027-2029**. Beidh an t-ábhar forordaithe a liostaítear sa chiorclán seo le scrúdú sna scrúduithe stáit in 2027, 2028, 2029.

Ní mór do scoláirí a dhéanann staidéar ar Drámaíocht, Scannánaíocht agus Amharclannaíocht na hArdteistiméireachta dul i mbun dhá réimse leathana i ngach disciplín (scannánaíocht agus drámaíocht/amharclannaíocht)

Is éard atá i **Réimse 1** ná na seánraí, tréimhsí, stíleanna nó foirmeacha **forordaithe**, mar aon lena seiteanna scannáin, drámaí agus taispeántais ainmnithe. Ní mór do mhúinteoirí agus scoláirí fócas staidéir a aithint sa scannánaíocht agus sa drámaíocht/san amharclannaíocht ó na roghanna a liostaítear thíos. (***Féach ar nóta ar lch.2***)

Ceadaítear le **Réimse 2** do mhúinteoirí agus scoláirí fócas staidéir **neamh-fhorordaithe**, éagsúil (seánra, tréimhse, stíl nó foirm) a roghnú sa scannánaíocht agus chomh maith sa drámaíocht/san amharclannaíocht.

Mar aon le hábhar forordaithe a leagan amach, leagtar amach leis an gciorclán seo coinníollacha a rialaíonn roghanna i Réimse 2. Féachtar leis na coinníollacha seo cothromas maidir le heispéiris foghlaimeora a chinntiú do gach scoláire.
Iarrann an Roinn ar údaráis scoile aird na múinteoirí Drámaíochta, Scannánaíochta agus Amharclannaíochta go léir a tharraingt ar an gciorclán seo agus fógra dóthanach a thabhairt do scoláirí maidir leis na roghanna a leagtar amach roimh thús na scoilbhliana ábhartha.

Esther Doyle
Athfhorbairt na Sraithe Sinsearaí
An tAonad Beartais Curaclaim agus Measúnaithe
Eanáir 2025

Ciorclán 0002/2025 lth. 1

Fócas ar Shainréimsí Foghlama

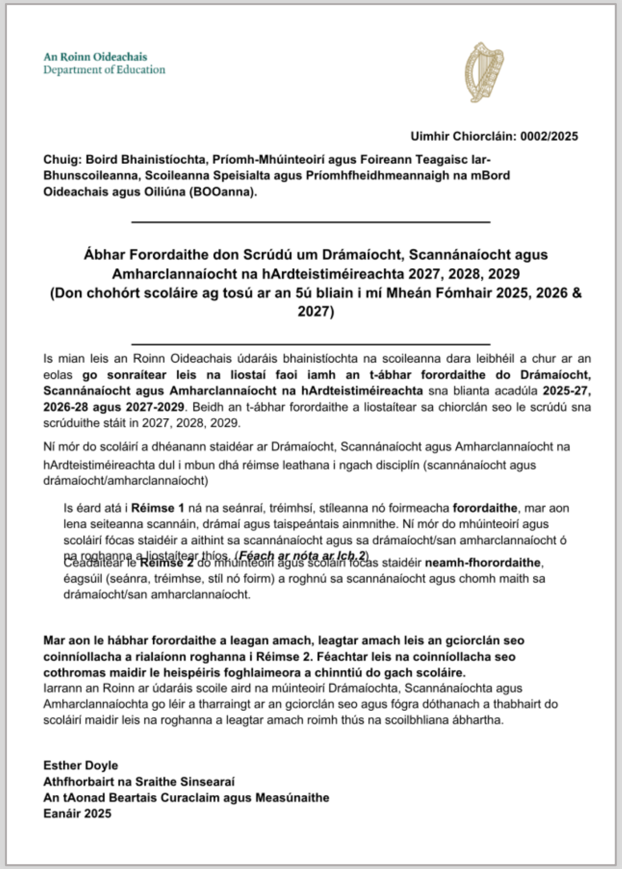
An Roinn Oideachais
Department of Education

Uimhir Chiorcláin: 0002/2025

Chuig: Boird Bhainistíochta, Príomh-Mhúinteoirí agus Foireann Teagaisc Iar-Bhunscoileanna, Scoileanna Speisialta agus Príomhfheidhmeannaigh na mBord Oideachais agus Oiliúna (BOOanna).

Ábhar Forordaithe don Scrúdú um Drámaíocht, Scannánaíocht agus Amharclannaíocht na hArdteistiméireachta 2027, 2028, 2029 (Don chohórt scoláire ag tosú ar an 5ú bliain i mí Mheán Fómhair 2025, 2026 & 2027)

Is mian leis an Roinn Oideachais údaráis bhainistíochta na scoileanna dara leibhéil a chur ar an eolas **go sonraítear leis na liostaí faoi iamh an t-ábhar forordaithe do Drámaíocht, Scannánaíocht agus Amharclannaíocht na hArdteistiméireachta** sna blianta acadúla **2025-27, 2026-28 agus 2027-2029**. Beidh an t-ábhar forordaithe a liostaítear sa chiorclán seo le scrúdú sna scrúduithe stáit in 2027, 2028, 2029.

Ní mór do scoláirí a dhéanann staidéar ar Drámaíocht, Scannánaíocht agus Amharclannaíocht na hArdteistiméireachta dul i mbun dhá réimse leathana i ngach disciplín (scannánaíocht agus drámaíocht/amharclannaíocht)

Is éard atá i **Réimse 1** ná na seánraí, tréimhsí, stíleanna nó foirmeacha **forordaithe**, mar aon lena seiteanna scannáin, drámaí agus taispeántais ainmnithe. Ní mór do mhúinteoirí agus scoláirí fócas staidéir a aithint sa scannánaíocht agus sa drámaíocht/san amharclannaíocht ó na roghanna a liostaítear thíos. (***Féach ar nóta ar lch.2***)

Ceadaítear le **Réimse 2** do mhúinteoirí agus scoláirí fócas staidéir **neamh-fhorordaithe**, éagsúil (seánra, tréimhse, stíl nó foirm) a roghnú sa scannánaíocht agus chomh maith sa drámaíocht/san amharclannaíocht.

Mar aon le hábhar forordaithe a leagan amach, leagtar amach leis an gciorclán seo coinníollacha a rialaíonn roghanna i Réimse 2. Féachtar leis na coinníollacha seo cothromas maidir le heispéiris foghlaimeora a chinntiú do gach scoláire.
Iarrann an Roinn ar údaráis scoile aird na múinteoirí Drámaíochta, Scannánaíochta agus Amharclannaíochta go léir a tharraingt ar an gciorclán seo agus fógra dóthanach a thabhairt do scoláirí maidir leis na roghanna a leagtar amach roimh thús na scoilbhliana ábhartha.

Esther Doyle
Athfhorbairt na Sraithe Sinsearaí
An tAonad Beartais Curaclaim agus Measúnaithe
Eanáir 2025

<u>Tabhair faoi deara</u>: Ní mór d'údaráis scoile agus múinteoirí a thabhairt faoi deara cé gur liostaítear leis an gciorclán seo scannáin agus léirithe ainmnithe na ndrámaí a forordaíodh le haghaidh Réimse 1, **<u>chun a staidéar ar an réimse seo a chríochnú</u>**, ní mór do scoláirí iniúchadh a dhéanamh freisin ar rogha de shleachta, de radhairc agus/nó de ghearrthóga ó:

- **scannán amháin ar a laghad seachas an léiriú forordaithe (scannánaíocht).**
- **agus píosa amharclannaíochta amháin ar a laghad seachas an léiriú/dráma ainmnithe (amharclannaíocht).**

Roghnaíonn scoileanna fócas staidéir amháin ón liosta scannánaíochta fhorordaithe (as Gaeilge nó i mBéarla) agus fócas staidéir amháin ón liosta drámaíochta/amharclannaíochta fhorordaithe (as Gaeilge nó i mBéarla). Níl sé riachtanach go mbeadh an dá rogha sa teanga chéanna.
Is féidir le scoileanna ceachtar den dá theanga a roghnú beag beann ar theanga na scolaíochta.

Ciorclán 0002/2025 lth. 3

Fócas ar Shainréimsí Foghlama

An Roinn Oideachais
Department of Education

Uimhir Chiorcláin: 0002/2025

Chuig: Boird Bhainistíochta, Príomh-Mhúinteoirí agus Foireann Teagaisc Iar-Bhunscoileanna, Scoileanna Speisialta agus Príomhfheidhmeannaigh na mBord Oideachais agus Oiliúna (BOOanna).

Foghlaimíonn an scoláire faoi	Ba cheart go mbeadh sé ar chumas an scoláire
Breithniú a dhéanamh ar obair cleachtóirí, lena n-áirítear iad sin a fheictear i réimsí sonraithe na foghlama, mar go mbíonn sé mar bhuntaca lena phróiseas cruthaitheach féin.	**1.12** triail a bhaint as na príomhghnéithe, teicnící agus gnásanna san amharclannaíocht/ scannán le bheith mar bhuntaca le tascanna cruthaitheacha.

scoláirí fócas staidéir a aithint sa scannánaíocht agus sa drámaíocht/san amharclannaíocht ó
Ceadaítear le **Réimse 2** do mhúinteoirí agus scoláirí fócas staidéir **neamh-fhorordaithe**, éagsúil (seánra, tréimhse, stíl nó foirm) a roghnú sa scannánaíocht agus chomh maith sa

• an comhthéacs scannánaíochta agus amharclannaíochta níos leithne ina maireann seánraí, tréimhsí, stíleanna, foirmeacha • na príomhghnéithe, teicnící agus gnásanna de sheánraí, tréimhsí, stíleanna, foirmeacha agus cleachtóirí áirithe	**2.2** tuiscint a léiriú ar na príomhghnéithe, tréimhsí, stíleanna agus foirmeacha i réimsí sonraithe na foghlama a fhiosraítear.

Treoirlínte do Scoláirí taobh istigh den Pháipéar

Roinn B	**An Drámaíocht, an Amharclannaíocht**	
	agus an Scannánaíocht a Iniúchadh	**160 marc**

Freagair **Ceist 3** Drámaíocht/Amharclannaíocht Dualgais, agus **Ceist 4** Scannánaíocht Dualgais.

Tabhair do d'aire:
Ar mhaithe leis an measúnú i **Roinn B**, is éard a thuigtear leis an téarma **fócas staidéir** ná na seánraí/tréimhsí/stíleanna/foirmeacha dualgais a ndearna tú staidéar orthu san amharclannaíocht agus sa scannánaíocht araon.

Cé gur féidir gach ceann de na téarmaí; 'gnéithe', 'gnásanna' nó 'teicnící' a úsáid ina n-aonar nó le chéile, is éard a thuigtear leis an téarma 'saintréith(e)' ná ceann amháin nó níos mó de na gnéithe, gnásanna nó teicnící a bhaineann le fócas staidéir ar bith.

Treoirlínte do Scoláirí taobh istigh den Pháipéar

Oide

Roinn B	An Drámaíocht, an Amharclannaíocht agus an Scannánaíocht a Iniúchadh	160 marc

Freagair **Ceist 3** Drámaíocht/Amharclannaíocht Dualgais, agus **Ceist 4** Scannánaíocht Dualgais.

Tabhair do d'aire:
Ar mhaithe leis an measúnú i **Roinn B**, is éard a thuigtear leis an téarma **fócas staidéir** ná na seánraí/tréimhsí/stíleanna/foirmeacha dualgais a ndearna tú staidéar orthu san amharclannaíocht agus sa scannánaíocht araon.

Cé gur féidir gach ceann de na téarmaí; 'gnéithe', 'gnásanna' nó 'teicnící' a úsáid ina n-aonar nó le chéile, is éard a thuigtear leis an téarma 'saintréith(e)' ná ceann amháin nó níos mó de na gnéithe, gnásanna nó teicnící a bhaineann le fócas staidéir ar bith.

- an comhthéacs scannánaíochta agus amharclannaíochta níos leithne ina maireann seánraí, tréimhsí, stíleanna, foirmeacha
- na príomhghnéithe, teicnící agus gnásanna de sheánraí, tréimhsí, stíleanna, foirmeacha agus cleachtóirí áirithe

2.2 tuiscint a léiriú ar na príomhghnéithe, tréimhsí, stíleanna agus foirmeacha i réimsí sonraithe na foghlama a fhiosraítear.

Treoirlínte do Scoláirí taobh istigh den Pháipéar

Oide

- an comhthéacs scannánaíochta agus amharclannaíochta níos leithne ina maireann seánraí, tréimhsí, stíleanna, foirmeacha
- na príomhghnéithe, teicnící agus gnásanna de sheánraí, tréimhsí, stíleanna, foirmeacha agus cleachtóirí áirithe

2.2 tuiscint a léiriú ar na príomhghnéithe, tréimhsí, stíleanna agus foirmeacha i réimsí sonraithe na foghlama a fhiosraítear.

Roinn B	**An Drámaíocht, an Amharclannaíocht agus an Scannánaíocht a Iniúchadh**	**160 marc**

Freagair **Ceist 3** Drámaíocht/Amharclannaíocht Dualgais, agus **Ceist 4** Scannánaíocht Dualgais.

Tabhair do d'aire:
Ar mhaithe leis an measúnú i **Roinn B**, is éard a thuigtear leis an téarma **fócas staidéir** ná na seánraí/tréimhsí/stíleanna/foirmeacha dualgais a ndearna tú staidéar orthu san amharclannaíocht agus sa scannánaíocht araon.

Cé gur féidir gach ceann de na téarmaí; 'gnéithe', 'gnásanna' nó 'teicnící' a úsáid ina n-aonar nó le chéile, is éard a thuigtear leis an téarma 'saintréith(e)' ná ceann amháin nó níos mó de na gnéithe, gnásanna nó teicnící a bhaineann le fócas staidéir ar bith.

Oide

Réimse 1 Fócas Staidéir Forordaithe

Ceist 3	**Drámaíocht/Amharclannaíocht Dualgais**

Freagair (a) **nó** (b).

(a) **(80 marc)**

Ainmnigh d'fhócas staidéir dualgais sa drámaíocht/san amharclannaíocht agus sainaithin **dhá** shaintréith a bhaineann leis an bhfócas staidéir seo.

Déan plé ar an tionchar atá ag na saintréithe sin, dar leat, ar an léiriú ainmnithe den dráma dualgais. Bíodh tagairt agat do shamplaí ar leith as an léiriú ainmnithe **agus** do shampla **amháin** ar a laghad as radhairc nó as sleachta as léirithe amharclannaíochta eile san fhócas staidéir seo chun tacú le do phlé.

Réimse 1 Fócas Staidéir Forordaithe

Ceist 3 **Drámaíocht/Amharclannaíocht Dualgais**

Freagair (a) **nó** (b).

(a) **(80 marc)**

Ainmnigh d'fhócas staidéir dualgais sa drámaíocht/san amharclannaíocht agus sainaithin **dhá** shaintréith a bhaineann leis an bhfócas staidéir seo.

Déan plé ar an tionchar atá ag na saintréithe sin, dar leat, ar an léiriú ainmnithe den dráma dualgais. Bíodh tagairt agat do shamplaí ar leith as an léiriú ainmnithe **agus** do shampla **amháin** ar a laghad as radhairc nó as sleachta as léirithe amharclannaíochta eile san fhócas staidéir seo chun tacú le do phlé.

NÓ

Réimse1 Fócas Staidéir Forordaithe

(b) Freagair ceann **amháin** díobh seo a leanas: (i) **nó** (ii) **nó** (iii). **(80 marc)**

(i) Déan plé ar **thrí** ghné de pháirt Olivia William mar Alice i léiriú an National Theatre, Londain de *Mosquitoes*, arna stiúradh ag Rufus Norris, a chuireann, dar leat, le rath

(ii) Déan plé ar **thrí** ghné de pháirt Caitríona Ennis mar Minnie i léiriú Druid de *The Shadow of a Gunman*, arna stiúradh ag Garry Hynes, a chuireann, dar leat, le rath foriomlán an léirithe. Bíodh tagairt shonrach agat do pháirt Caitríona Ennis mar Minnie **agus**

(iii) Déan plé ar **thrí** ghné de pháirt Shéain T. Uí Mheallaigh mar Dhiarmuid i léiriú Fhíbín de *Tóraíocht*, arna stiúradh ag Mikel Murfi, a chuireann, dar leat, le rath foriomlán an léirithe. Bíodh tagairt shonrach agat do pháirt Shéain T. Uí Mheallaigh mar Dhiarmuid **agus** don léiriú ainmnithe ina iomláine chun tacú le do fhreagra.

NÓ

Am chun freagra a thabhairt

Conas is féidir leis an Snáithe Aontach tacú linn fiosrúchán a úsáid chun cabhrú le scoláirí naisc fhiúntacha a dhéanamh ar fud na sonraíochta?

Breac síos do chuid smaointe i do phunann.

Fócas ar Réimse 2

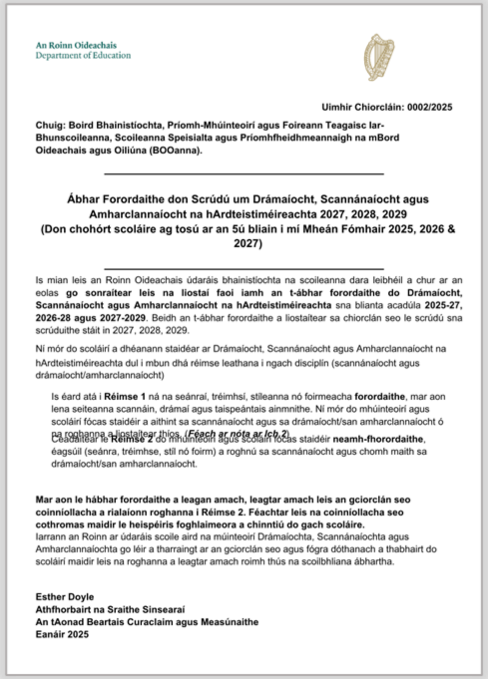
An Roinn Oideachais
Department of Education

Uimhir Chiorcláin: 0002/2025

Chuig: Boird Bhainistíochta, Príomh-Mhúinteoirí agus Foireann Teagaisc Iar-Bhunscoileanna, Scoileanna Speisialta agus Príomhfheidhmeannaigh na mBord Oideachais agus Oiliúna (BOOanna).

Ábhar Forordaithe don Scrúdú um Drámaíocht, Scannánaíocht agus Amharclannaíocht na hArdteistiméireachta 2027, 2028, 2029 (Don chohórt scoláire ag tosú ar an 5ú bliain i mí Mheán Fómhair 2025, 2026 & 2027)

Is mian leis an Roinn Oideachais údaráis bhainistíochta na scoileanna dara leibhéil a chur ar an eolas **go sonraítear leis na liostaí faoi iamh an t-ábhar forordaithe do Drámaíocht, Scannánaíocht agus Amharclannaíocht na hArdteistiméireachta** sna blianta acadúla **2025-27, 2026-28 agus 2027-2029**. Beidh an t-ábhar forordaithe a liostaítear sa chiorclán seo le scrúdú sna scrúduithe stáit in 2027, 2028, 2029.

Ní mór do scoláirí a dhéanann staidéar ar Drámaíocht, Scannánaíocht agus Amharclannaíocht na hArdteistiméireachta dul i mbun dhá réimse leathana i ngach disciplín (scannánaíocht agus drámaíocht/amharclannaíocht)

Is éard atá i **Réimse 1** ná na seánraí, tréimhsí, stíleanna nó foirmeacha **forordaithe**, mar aon lena seiteanna scannáin, drámaí agus taispeántais ainmnithe. Ní mór do mhúinteoirí agus scoláirí fócas staidéir a aithint sa scannánaíocht agus sa drámaíocht/san amharclannaíocht ó na roghanna a liostaítear thíos. (***Féach ar nóta ar lch.2***)

Ceadaítear le **Réimse 2** do mhúinteoirí agus scoláirí fócas staidéir **neamh-fhorordaithe**, éagsúil (seánra, tréimhse, stíl nó foirm) a roghnú sa scannánaíocht agus chomh maith sa drámaíocht/san amharclannaíocht.

Mar aon le hábhar forordaithe a leagan amach, leagtar amach leis an gciorclán seo coinníollacha a rialaíonn roghanna i Réimse 2. Féachtar leis na coinníollacha seo cothromas maidir le heispéiris foghlaimeora a chinntiú do gach scoláire.
Iarrann an Roinn ar údaráis scoile aird na múinteoirí Drámaíochta, Scannánaíochta agus Amharclannaíochta go léir a tharraingt ar an gciorclán seo agus fógra dóthanach a thabhairt do scoláirí maidir leis na roghanna a leagtar amach roimh thús na scoilbhliana ábhartha.

Esther Doyle
Athfhorbairt na Sraithe Sinsearaí
An tAonad Beartais Curaclaim agus Measúnaithe
Eanáir 2025

Réimse 2: Réimse Foghlama Neamh-fhorordaithe

I réimse 2, roghnóidh scoláirí agus múinteoirí fócas staidéir neamh-fhorordaithe (seánra, tréimhse, stíl nó foirm) sa scannánaíocht. Roghnóidh siad fócas staidéir sa drámaíocht/san amharclannaíocht freisin. I ngach réimse ba chóir iniúchadh a dhéanamh ar an bhfócas staidéir a roghnaigh le haghaidh Réimse 2 trí úsáid a bhaint as sleachta, radhairc, agus/nó gearrthóga.

Meabhraíonn an Roinn do scoileanna:

- nach féidir an seánra, an tréimhse, an stíl, an fhoirm nó an léiriú a roghnaíodh mar fhócas staidéir do Réimse 2 a bheith mar cheann ar bith de na trí rogha a forordaíodh do Réimse 1.
- Nach féidir téacsanna a forordaíodh chun staidéar a dhéanamh orthu in aon ábhar Ardteistiméireachta eile sa bhliain ina ndéanfar measúnú ar scoláirí i nDrámaíocht, Scannánaíocht agus Amharclannaíocht na hArdteistiméireachta a roghnú le haghaidh tuilleadh iniúchta i Réimse 1 nó mar fhócas le haghaidh iniúchta i Réimse 2.

Ciorclán 0002/2025 pg. 3

Student Guidelines inside the Paper

Ceist 2	**Fócas staidéir roghnach**	**(40 marc)**

Freagair gach cuid den cheist.

Tabhair do d'aire:
Ar mhaithe leis an measúnú i g**Ceist 2**, is éard a thuigtear leis an téarma **fócas staidéir** ná na seánraí/tréimhsí/stíleanna/foirmeacha roghnacha a ndéantar staidéar orthu san amharclannaíocht agus sa scannánaíocht araon.

Agus tú ag freagairt na ceiste seo, ní ceadmhach tagairt do dhrámaí ná do scannáin dualgais a bhfuil staidéar agus scrúdú le déanamh orthu in 2027 san ábhar seo ná in aon ábhar eile san Ardteistiméireacht.

Cé gur féidir gach ceann de na téarmaí; 'gnéithe', 'gnásanna' nó 'teicnící' a úsáid ina n-aonar nó le chéile, is éard a thuigtear leis an téarma 'saintréith(e)' ná ceann amháin nó níos mó de na gnéithe, gnásanna nó teicnící a bhaineann le fócas staidéir ar bith.

Réimse 2 Fócas Staidéir Neamhfhorordaithe

Oide

- Seánra, tréimhse, stíl nó foirm a bheidh i **Réimse 2** a roghnóidh an múinteoir, i gcomhairle leis an scoláire go saor
  - Ní féidir leis an seánra, tréimhse, stíl, foirm nó léiriú do Réimse 2 a bheith ar aon cheann de na trí rogha sonraithe do Réimse 1
  - Fiosróidh an scoláire príomhghnéithe, teicnící agus gnásanna an tseánra, na tréimhse, na stíle nó na foirme a roghnaíodh
  - Rachaidh sé i ngleic le rogha radharc, sleachta agus/nó gearrthóg gearr ó léiriú/taibhiú amháin ar a laghad, a bhaineann leis an seánra, tréimhse, stíl nó foirm roghnaithe
  - Ceadóidh an cur chuige seo don scoláire eolas agus tuiscint a fhorbairt ar phríomhghnéithe agus tréithe seánraí agus tréimhsí drámaíochta agus scannáin éagsúla.

(a) **Drámaíocht/amharclannaíocht roghnach**

Ainmnigh d'fhócas staidéir roghnach sa drámaíocht/san amharclannaíocht agus sainaithin saintréith thipiciúil **amháin** a bhaineann leis an bhfócas staidéir seo.
Déan plé ar an tslí a mbaintear úsáid éifeachtach as an tsaintréith a shainaithin tú agus bíodh tagairt agat do radharc nó do shliocht **amháin** ar a laghad a ndeachaigh tú i ngleic leis san fhócas staidéir seo.

D'fhócas staidéir roghnach sa drámaíocht/san amharclannaíocht:
Saintréith:

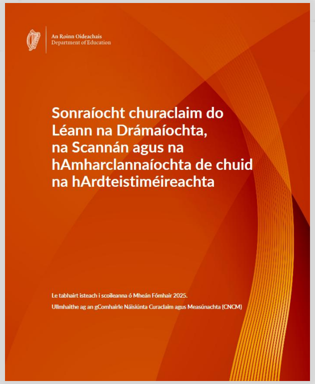

Leathanach 28

Réimse 2 Fócas Staidéir Neamhfhorordaithe

Oide

- Seánra, tréimhse, stíl nó foirm a bheidh i **Réimse 2** a roghnóidh an múinteoir, i g scoláire go saor
  - Ní féidir leis an seánra, tr léiriú do Réimse 2 a bheit na trí rogha sonraithe do
  - Fiosróidh an scoláire prío agus gnásanna an tseánra stíle nó na foirme a roghn
  - Rachaidh sé i ngleic le rog agus/nó gearrthóg gearr amháin ar a laghad, a bha seánra, tréimhse, stíl nó f
  - Ceadóidh an cur chuige s eolas agus tuiscint a fhorbairt ar phríomhghnéithe agus tréithe seánraí agus tréimhsí drámaíochta agus scannáin éagsúla.

(a) **Drámaíocht/amharclannaíocht roghnach**

Ainmnigh d'fhócas staidéir roghnach sa drámaíocht/san amharclannaíocht agus sainaithin saintréith thipiciúil **amháin** a bhaineann leis an bhfócas staidéir seo.
Déan plé ar an tslí a mbaintear úsáid éifeachtach as an tsaintréith a shainaithin tú agus bíodh tagairt agat do radharc nó do shliocht **amháin** ar a laghad a ndeachaigh tú i ngleic leis san fhócas staidéir seo.

D'fhócas staidéir roghnach sa drámaíocht/san amharclannaíocht:
Saintréith:

Réimse 2 Fócas Staidéir Neamhfhorordaithe

Oide

- Seánra, tréimhse, stíl nó foirm a bheidh i **Réimse 2** a roghnóidh an múinteoir, i
scoláire go saor
  - Ní féidir leis an seánra, t
léiriú do Réimse 2 a bhei
na trí rogha sonraithe do
  - Fiosróidh an scoláire prío
agus gnásanna an tseánr
stíle nó na foirme a rogh
  - Rachaidh sé i ngleic le ro
agus/nó gearrthóg gearr
amháin ar a laghad, a bha
seánra, tréimhse, stíl nó
  - Ceadóidh an cur chuige
eolas agus tuiscint a fhor
phríomhghnéithe agus tr
tréimhsí drámaíochta agus scannáin éagsúla.

(b) **Scannánaíocht Roghnach**

Agus tú ag tagairt do scannán roghnach **amháin** ar a laghad a bhfuil staidéar déanta agat air, déan plé ar an tslí ar chuir ceann **amháin** de na gnéithe seo a leanas le do thuiscint an an bhfócas staidéir roghnach seo:

an fuaimrian an eagarthóireacht na feistis.

Do fhócas staidéir roghnach sa scannánaíocht:
Cuir tic (✓) sa bhosca cuí chun a chur in iúl cé acu an fuaimrian, an eagarthóireacht nó na feistis atá i gceist i do fhreagra. an fuaimrian ☐ an eagarthóireacht ☐ na feistis ☐

Am chun smaoineamh

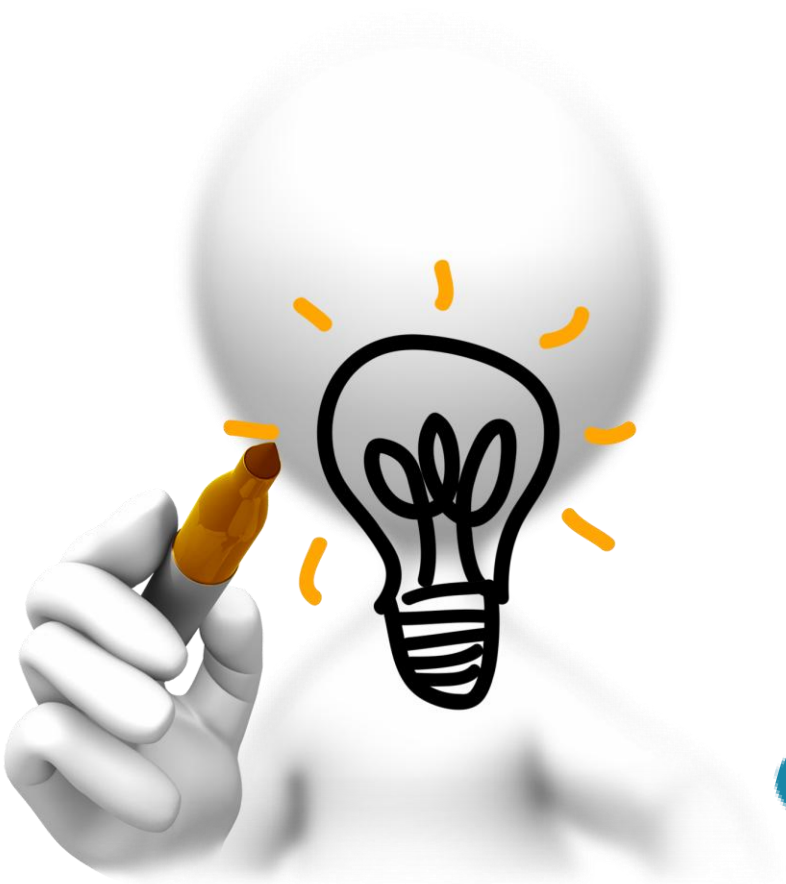

Tóg nóiméad chun do chuid smaointe nó aon cheisteanna a theastaíonn uait a chur isteach san Fheidhm C & F.

Oide

Ceisteanna agus Freagraí

Difreálú

Éileoidh na ceisteanna scrúdaithe go léireoidh an scoláire foghlaim atá cuí don leibhéal. Beidh idirdhealú le sonrú sa mheasúnú freisin tríd an ábhar spreagthach a úsáidtear, agus trí mhéid na tacaíochta struchtúrtha a thugtar don scoláire atá i mbun scrúdaithe ag gach leibhéal.

Leathanach 34

Oide

Difreálú

Anailísiú agus Léirmhíniú • a thuairimí a chur in iúl maidir le saothar na gcleachtóirí aitheanta, léirmhíniú agus measúnú a dhéanamh ar a chinntí agus ar roghanna maidir le healaín stáitse na gcleachtóirí lena n-áirítear gnéithe aeistéitiúla agus/nó teicniúla • teanga agus modhanna éagsúla athbhreithnithe.	**2.7** anailís agus critíc a dhéanamh ar thaibhiú amharclannaíochta poiblí agus taispeántas scannáin

Tóg nóiméad chun machnamh a dhéanamh ar an gcaoi ar féidir an toradh foghlama seo a mheas ag an Ardleibhéal agus ag an nGnáthleibhéal.

Oide

(a) **(40 marc)**

Is minic a bhíonn léiriúcháin chineamatacha agus amharclannaíochta ina scáthán ar an tsochaí.

Sainaithin saincheist shóisialta **amháin** nó gné **amháin** den tsochaí a ndéantar iniúchadh air i scannán **nó** i léiriú amharclannaíochta a chonaic tú. Mínigh an tslí ar iniúchadh an tsaincheist shóisialta sin nó an ghné sin den tsochaí i scannán nó i léiriú amharclannaíochta ainmnithe.

(a) **(40 marc)**

Is féidir réimse de mhothúcháin chumhachtacha, amhail eagla, fearg, suaitheadh, sult, áthas, a spreagadh i lucht féachana agus iad ag féachaint ar léiriú beo nó ar scannán ar scáileán.

Ainmnigh léiriú amharclannaíochta beo **nó** taispeántas scannáin i bpictiúrlann a chonaic tú le linn do chuid staidéir ar an Drámaíocht, Scannánaíocht agus Amharclannaíocht.

Sainaithin an príomh-mhothúchán a bhraith tú le linn an léirithe amharclannaíochta sin nó le linn an scannán a bheith á thaispeáint, agus mínigh an tslí ar spreag gné **amháin** den léiriú an fhreagairt mhothúchánach sin. Bíodh tagairt agat don léiriú amharclannaíochta beo **nó** don scannán a taispeánadh sa phictiúrlann mar thaca le do mhíniúchán.

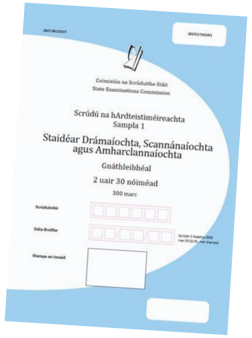

(a) **(40 marc)**

Is minic a bhíonn léiriúcháin chineamatacha agus amharclannaíochta ina scáthán ar an tsochaí.

Sainaithin saincheist shóisialta **amháin** nó gné **amháin** den tsochaí a ndéantar iniúchadh air i scannán **nó** i léiriú amharclannaíochta a chonaic tú. Mínigh an tslí ar iniúchadh an tsaincheist shóisialta sin nó an ghné sin den tsochaí i scannán nó i léiriú amharclannaíochta ainmnithe.

Anailísiú agus Léirmhíniú • a thuairimí a chur in iúl maidir le saothar na gcleachtóirí aitheanta, léirmhíniú agus measúnú a dhéanamh ar a chinntí agus ar roghanna maidir le healaín stáitse na gcleachtóirí lena n-áirítear gnéithe aeistéitiúla agus/nó teicniúla • teanga agus modhanna éagsúla athbhreithnithe.	**2.7** anailís agus critíc a dhéanamh ar thaibhiú amharclannaíochta poiblí agus taispeántas scannáin

(a) **(40 marc)**

Is féidir réimse de mhothúcháin chumhachtacha, amhail eagla, fearg, suaitheadh, sult, áthas, a spreagadh i lucht féachana agus iad ag féachaint ar léiriú beo nó ar scannán ar scáileán.

Ainmnigh léiriú amharclannaíochta beo **nó** taispeántas scannáin i bpictiúrlann a chonaic tú le linn do chuid staidéir ar an Drámaíocht, Scannánaíocht agus Amharclannaíocht.

Sainaithin an príomh-mhothúchán a bhraith tú le linn an léirithe amharclannaíochta sin nó le linn an scannán a bheith á thaispeáint, agus mínigh an tslí ar spreag gné **amháin** den léiriú an fhreagairt mhothúchánach sin. Bíodh tagairt agat don léiriú amharclannaíochta beo **nó** don scannán a taispeánadh sa phictiúrlann mar thaca le do mhíniúchán.

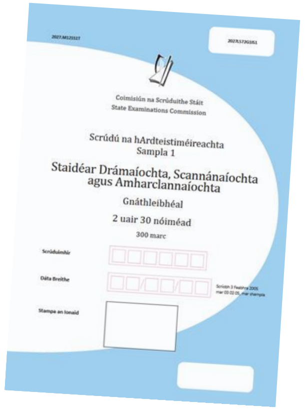

Anailísiú agus Léirmhíniú

- a thuairimí a chur in iúl maidir le saothar na gcleachtóirí aitheanta, léirmhíniú agus measúnú a dhéanamh ar a chinntí agus ar roghanna maidir le healaín stáitse na gcleachtóirí lena n-áirítear gnéithe aeistéitiúla agus/nó teicniúla
- teanga agus modhanna éagsúla athbhreithnithe.

2.7 anailís agus critíc a dhéanamh ar thaibhiú amharclannaíochta poiblí agus taispeántas scannáin

Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

Oide

Smaoinigh ar úsáid an fhocail "míniú" i ngach ceann de na ceisteanna atá díreach iniúchta agat. Cén chaoi a n-éileodh sé sin freagra difreálach ó iarrthóir ardleibhéil agus gnáthleibhéil?

(a) **(40 marc)**

Is minic a bhíonn léiriúcháin chineamatacha agus amharclannaíochta ina scáthán ar an tsochaí.

Sainaithin saincheist shóisialta **amháin** nó gné **amháin** den tsochaí a ndéantar iniúchadh air i scannán **nó** i léiriú amharclannaíochta a chonaic tú. Mínigh an tslí ar iniúchadh an tsaincheist shóisialta sin nó an ghné sin den tsochaí i scannán nó i léiriú amharclannaíochta ainmnithe.

(a) **(40 marc)**

Is féidir réimse de mhothúcháin chumhachtacha, amhail eagla, fearg, suaitheadh, sult, áthas, a spreagadh i lucht féachana agus iad ag féachaint ar léiriú beo nó ar scannán ar scáileán.

Ainmnigh léiriú amharclannaíochta beo **nó** taispeántas scannáin i bpictiúrlann a chonaic tú le linn do chuid staidéir ar an Drámaíocht, Scannánaíocht agus Amharclannaíocht.

Sainaithin an príomh-mhothúchán a bhraith tú le linn an léirithe amharclannaíochta sin nó le linn an scannán a bheith á thaispeáint, agus mínigh an tslí ar spreag gné **amháin** den léiriú an fhreagairt mhothúchánach sin. Bíodh tagairt agat don léiriú amharclannaíochta beo **nó** don scannán a taispeánadh sa phictiúrlann mar thaca le do mhíniúchán.

Briathra Gnímh

Ní dhéantar idirdhealú idir torthaí foghlama sa tsonraíocht idir ardleibhéal agus gnáthleibhéal.

“Déantar cur síos ar gach briathar gnímh i dtéarmaí na rudaí ba cheart a bheith ar chumas an scoláire ach an toradh foghlama a bhaint amach..” (*Leathanach 42*.)

Sonraíonn an Briathar Gnímh ón Toradh Foghlama an leibhéal is airde is féidir leis an scoláire a bhaint amach.

Úsáidtear focail ordaithe chun críocha scrúdaithe sna páipéir scrúdaithe.

Oide

Am chun freagra a thabhairt

Déan machnamh ar an méid atá foghlamtha agat. Conas a dhearfaimis ceisteanna inár gcleachtas ranga laethúil a chuideodh le gach scoláire a dtuiscint a thaispeáint?

Breac síos do chuid smaointe i do phunann.

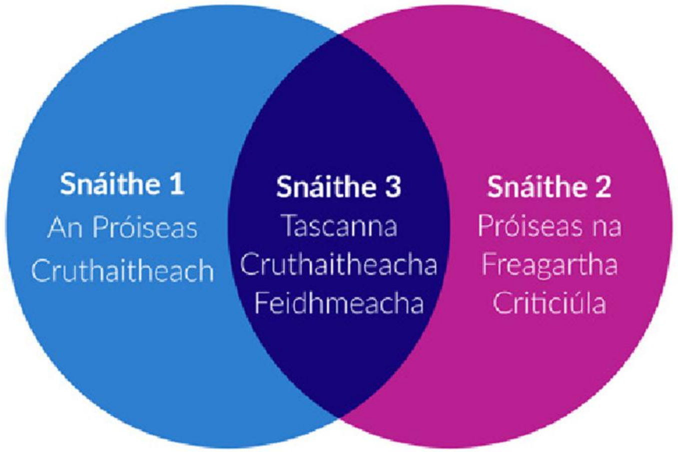

Oide

Ní mór a lua go bhfuil na trí shnáithe go léir fite fuaite ina chéile agus ní mór staidéar a dhéanamh orthu ag an am céanna, seachas staidéar a dhéanamh orthu céim ar chéim.

Sonraíocht churaclaim do Léann na Drámaíochta, na Scannán agus na hAmharclannaíochta de chuid na hArdteistiméireachta, lch 13

Cuimseofar rogha ceisteanna leis an scrúdpháipéar ina ndéanfar an méid seo a leanas a mheasúnú ag an leibhéal cuí

- an fhoghlaim a ndéantar cur síos uirthi sna trí shnáithe den tsonraíocht
- ag dul i ngleic le réimsí sonraithe na foghlama mar atá leagtha amach ag an Roinn Oideachais

Leathanach 37

T.C.F. agus C.M.B.

Snáithe 3: Tascanna Cruthaitheacha Feidhmeacha

- 3 x Tascanna Cruthaitheacha Feidhmeacha. atá leagtha amach i Snáithe 3 den tSonraíocht
- Ní chuirtear isteach le haghaidh measúnú seachtrach é
- Is féidir measúnú a dhéanamh ar an bhfoghlaim a baineadh amach mar chuid den scrúdú scríofa deiridh

Comhpháirt Mheasúnaithe Bhreise

- Tugtar Tionscadal An Chruthaitheacht i gCleachtas air
- Socróidh Coimisiún na Scrúduithe Stáit an t-achoimre
- Cuirtear é faoi bhráid an CSS le haghaidh measúnaithe
- Is fiú 50% de na marcanna measúnaithe seachtracha deiridh é

TCFanna. agus Measúnú

Ní dhéanfaidh Coimisiún na Scrúduithe Stáit measúnú ar na Tascanna Cruthaitheacha Feidhmeacha, mar sin féin déanfar measúnú ar an bhfoghlaim a baineadh amach, de réir mar is cuí, tríd an gComhpháirt Mheasúnaithe Bhreise (CMB) agus an Scrúdú scríofa.

Leathanach 25

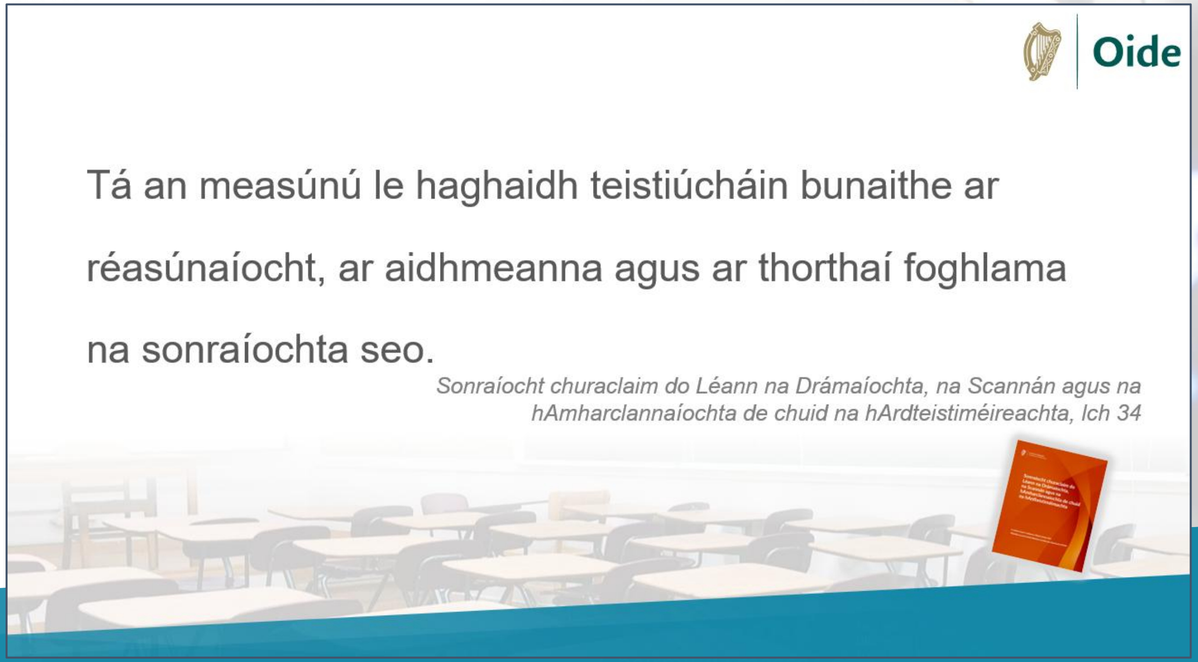

Foghlaim in TCF 3

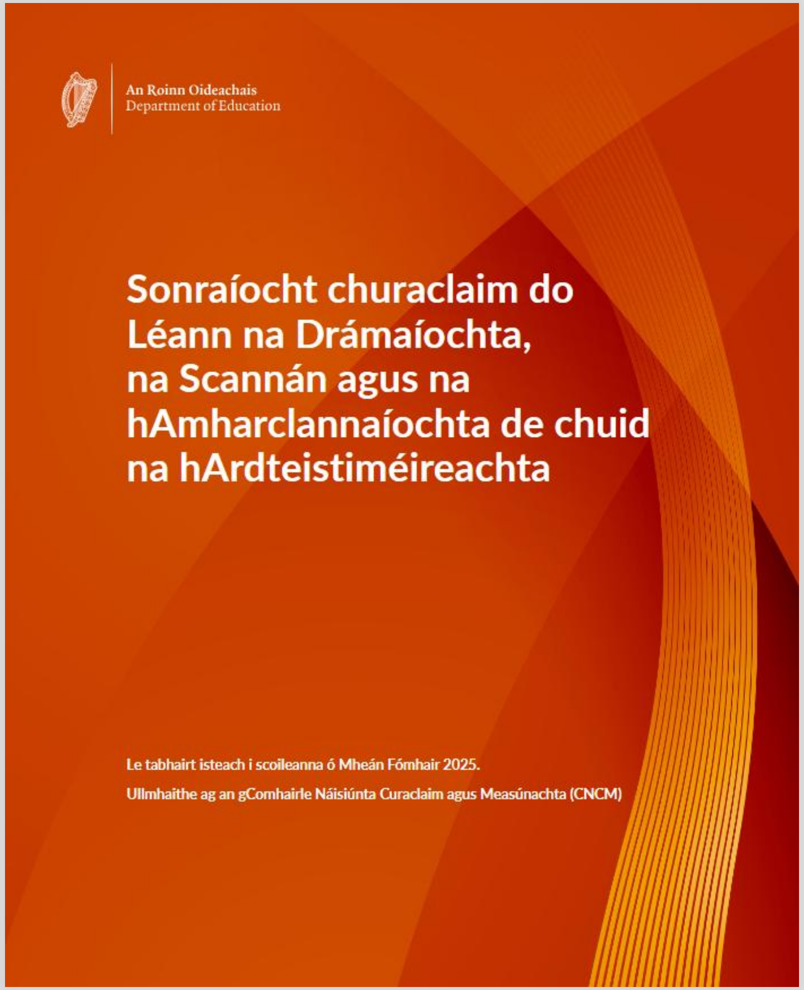

Leathanach 28

Tasc Cruthaitheach Feidhmeach 3: Píosa amharclannaíochta nó gearrscannán

Beidh an rogha ag an scoláire píosa amharclannaíochta a dhéanamh nó gearrscannán a dhéanamh, ag léiriú go bhfuil eolas aige ar an bhformáid a roghnaigh sé (an amharclannaíocht nó an scannánaíocht). Beidh an saothar mar fhreagairt ar thaibhiú beo amharclannaíochta nó taispeántas scannánaíochta agus cuirfear an lucht féachana agus an seánra/ foirm/ tréimhse/ stíl ábhartha san áireamh.

I dtosach, déanfaidh an scoláire taighde ar a chuid oibre agus beidh cead aige teagmháil a dhéanamh le cleachtóirí scannánaíochta nó amharclannaíochta eile sa phobal áitiúil nó sa mhórphobal, mar chuid de chéim thaighde an phróisis seo. Beidh an rogha ag an scoláire bheith ag obair ar thionscadal ina aonar más mian leis, nó bheith ag comhoibriú le daoine eile.

Ba cheart go mbeadh an píosa drámaíochta cúig go hocht nóiméad ar fad. Ba cheart go mbeadh trí go cúig nóiméad i gceist sa leagan den ghearrscannán atá curtha in eagar. Taibhléireofar/taispeánfar an saothar do lucht féachana.

Níor chóir don scoláire tús a chur leis an tasc seo go dtí go bhfuil an chéad dá thasc chruthaitheacha fheidhmeacha curtha i gcrích aige.

Foghlaimíonn an scoláire faoi	Ba cheart go mbeadh sé ar chumas an scoláire
• an seánra/na seánraí/an tréimhse/na tréimhsí/an stíl/na stíleanna/an fhoirm/na foirmeacha a shainaithint a bheidh mar bhunús lena dtasc cruthaitheach • dul i ngleic go gníomhach leis an bpróiseas cruthaitheach chun píosa amharclannaíochta nó gearrscannán a dhéanamh • comhoibriú le daoine eile (más ábhartha) chun coincheap a chomhaontú agus an tasc cruthaitheach a fhorbairt • glacadh lena ró(i)l sa phróiseas agus na freagrachtaí atá air a thuiscint • ag obair le chéile, i gcás inarb ábhartha, chun fadhbanna a fhiosrú agus réitigh a aimsiú • bheith ag plé leis an lucht féachana, i gcás inarb ábhartha • leas a bhaint as an tuiscint atá aige ar shaothair cleachtóirí aitheanta chun eolas a dhéanamh dá chleachtas cruthaitheach féin. • spriocanna agus amlínte indéanta a leagan síos.	**3.13** forbairt, taifead agus eagarthóireacht a dhéanamh ar ghearrscannán nó píosa amharclannaíochta a dhéanamh, ag obair go comhoibríoch nó ina aonar. **3.14** úsáid a bhaint as a rannpháirtíocht le saothar cleachtóirí aitheanta chun eolas a dhéanamh dá chleachtas cruthaitheach féin. **3.15** saothar a thaibhiú/thaispeáint do lucht féachana. **3.16** cinntí a rinneadh a mhíniú, ag tagairt do thionchar, agus ag déanamh machnamh ar éifeachtacht an phíosa. **3.17** a chuid oibre a mheasúnú. **3.18** machnamh a dhéanamh ar an taithí a bhain leis an saothar a chruthú, lena n-áirítear an tionchar a bhí ag a rannpháirtíocht le saothar cleachtóirí aitheanta ar a shaothar féin agus conas a rinne sé sin eolas dá shaothar féin.

28

Déanfar measúnú ar an bhfoghlaim a baineadh amach

Tasc Cruthaitheach Feidhmeach 3: Píosa amharclannaíochta nó gearrscannán

Beidh an rogha ag an scoláire píosa amharclannaíochta a dhéanamh nó gearrscannán a dhéanamh, ag léiriú go bhfuil eolas aige ar an bhformáid a roghnaigh sé (an amharclannaíocht nó an scannánaíocht). Beidh an saothar mar fhreagairt ar thaibhiú beo amharclannaíochta nó taispeántas scannánaíochta agus cuirfear an lucht féachana agus an seánra/ foirm/ tréimhse/ stíl ábhartha san áireamh.

Leathanach 27

Roinn C | **Machnamh agus Freagairt** | **40 marc**

Ceist 5

Freagair (a) **nó** (b).

(a) **(40 marc)**

Sainaithin léiriú amharclannaíochta beo **amháin** ar fhreastail tú air mar chuid de do chúrsa Drámaíocht, Scannánaíocht agus Amharclannaíocht. Déan plé ar na bealaí ar chuir do rannpháirtíocht sa phróiseas criticiúil **nó** sa phróiseas cruthaitheach, le linn na Tascanna Cruthaitheacha Feidhmeacha (TCFanna) a dhéanamh, le do fhreagairt phearsanta don léiriú amharclannaíochta beo seo.

NÓ

(b) **(40 marc)**

Cuir i gcás go bhfuil tú i do stiúrthóir ar ghearrscannán beagchostais.
Bunaithe ar an méid a d'fhoghlaim tú ó bheith rannpháirtíocht sa scannánaíocht nó ón staidéar atá déanta agat ar an scannánaíocht, sainaithin cén **dá** cheann de na nithe seo a leanas a dtabharfá tosaíocht dóibh chun an úsáid is éifeachtaí a bhaint as do bhuiséad beag:

- fiúntas na gceamaraí
- an soilsiú
- an fhuaim
- dearadh an léiriúcháin
- an t-aisteoir/na haisteoirí.

Tabhair réasúnaíocht le gach ceann de do roghanna.

Cuir tic (✓) sa bhosca cuí chun a chur in iúl cén chuid den cheist atá á freagairt agat.
5(a) ☐ 5(b) ☐

Leantar den cheist seo ar an gcéad leathanach eile

Foghlaimíonn an scoláire faoi

an seánra/na seánraí/an tréimhse/na tréimhsí/an stíl/na stíleanna/an fhoirm/na foirmeacha a shainaithint a bheidh mar bhunús lena dtasc cruthaitheach

dul i ngleic go gníomhach leis an bpróiseas cruthaitheach chun píosa amharclannaíochta nó gearrscannán a dhéanamh

comhoibriú le daoine eile (más ábhartha) chun coincheap a chomhaontú agus an tasc cruthaitheach a fhorbairt

glacadh lena ró(i)l sa phróiseas agus na freagrachtaí atá air a thuiscint

ag obair le chéile, i gcás inarb ábhartha, chun fadhbanna a fhiosrú agus réitigh a aimsiú

bheith ag plé leis an lucht féachana, i gcás inarb ábhartha

leas a bhaint as an tuiscint atá aige ar shaothair cleachtóirí aitheanta chun eolas a dhéanamh dá chleachtas cruthaitheach féin.

spriocanna agus amlínte indéanta a leagan síos.

Ba cheart go mbeadh sé ar chumas an scoláire

3.13 forbairt, taifead agus eagarthóireacht a dhéanamh ar ghearrscannán nó píosa amharclannaíochta a dhéanamh, ag obair go comhoibríoch nó ina aonar.

3.14 úsáid a bhaint as a rannpháirtíocht le saothar cleachtóirí aitheanta chun eolas a dhéanamh dá chleachtas cruthaitheach féin.

3.15 saothar a thaibhiú/thaispeáint do lucht féachana.

3.16 cinntí a rinneadh a mhíniú, ag tagairt do thionchar, agus ag déanamh machnamh ar éifeachtacht an phíosa.

3.17 a chuid oibre a mheasúnú.

3.18 machnamh a dhéanamh ar an taithí a bhain leis an saothar a chruthú, lena n-áirítear an tionchar a bhí ag a rannpháirtíocht le saothar cleachtóirí aitheanta ar a shaothar féin agus conas a rinne sé sin eolas d
shaothar féin.

Leathanach 28

Tasc Cruthaitheach Feidhmeach 3: Píosa amharclannaíochta nó gearrscannán

Beidh an rogha ag an scoláire píosa amharclannaíochta a dhéanamh nó gearrscannán a dhéanamh, ag léiriú go bhfuil eolas aige ar an bhformáid a roghnaigh sé (an amharclannaíocht nó an scannánaíocht). Beidh an saothar mar fhreagairt ar thaibhiú beo amharclannaíochta nó taispeántas scannánaíochta agus cuirfear an luc[…] féachana agus an seánra/ foirm/ tréimhse/ stíl ábhartha san áireamh.

Ba cheart go mbeadh sé ar chumas an scoláire

3.13 forbairt, taifead agus eagarthóireacht a dhéanamh ar ghearrscannán nó píosa amharclannaíochta a dhéanamh, ag obair go comhoibríoch nó ina aonar.

3.14 úsáid a bhaint as a rannpháirtíocht le saothar cleachtóirí aitheanta chun eolas a dhéanamh dá [c]hleachtas cruthaitheach féin.

[…]aothar a thaibhiú/thaispeáint do lucht féachana.

[…]innti a rinneadh a mhíniú, ag tagairt do thionchar, [a]gus ag déanamh machnamh ar éifeachtacht an [p]híosa.

[…] chuid oibre a mheasúnú.

[…]achnamh a dhéanamh ar an taithí a bhain leis an [s]aothar a chruthú, lena n-áirítear an tionchar a bhí [a]g a rannpháirtíocht le saothar cleachtóirí aitheanta [a]r a shaothar féin agus conas a rinne sé sin eolas dá [s]haothar féin.

Roinn C	**Machnamh agus Freagairt**	**40 marc**

Ceist 5

Freagair (a) **nó** (b).

(a) **(40 marc)**

Sainaithin léiriú amharclannaíochta beo **amháin** ar fhreastail tú air mar chuid de do chúrsa Drámaíocht, Scannánaíocht agus Amharclannaíocht. Déan plé ar na bealaí ar chuir do rannpháirtíocht sa phróiseas criticiúil **nó** sa phróiseas cruthaitheach, le linn na Tascanna Cruthaitheacha Feidhmeacha (TCFanna) a dhéanamh, le do fhreagairt phearsanta don léiriú amharclannaíochta beo seo.

Tasc Cruthaitheach Feidhmeach 1: Píosa amharclannaíochta ensemble-stiúrtha

Sa tasc seo, comhoibreoidh an scoláire chun píosa amharclannaíochta ensemble-stiúrtha a dhéanamh, bunaithe ar cheann de na seánra(í), tréimhse/tréimhsí, stíl(eanna) nó foirm(eacha) roghnaithe.

Cuirfear ardán ar fáil don scoláire trína thaithí ar phríomhghnéithe, theicnící agus ghnásanna ceann amháin nó níos mó de na seánra(í), tréimhse/tréimhsí, stíl(eanna), nó foirm(eacha) chun píosa ensemble a dhéanamh.

Trí phleanáil agus trí fhorbairt an tsaothair, cuirfidh an scoláire barr feabhais ar a scileanna comhoibríocha agus cruthaitheacha feidhmeacha. Déanfaidh sé machnamh cuí ar phíosa aicsin dhrámata a chruthú agus a chothú, ról nó róil a fhorbairt, caidreamh idir an t-aisteoir/an lucht féachana a bhunú, agus dul i ngleic le gnéithe an stáitsithe (mar shampla an seit, an soilsiú, an fhuaim, dearadh na bhfeisteas, le sceitsí ag dul leo), ag déanamh cinntí riachtanacha maidir leis an ngluaiseacht agus leis an nguth, de réir mar is cuí.

Taibhléireofar an saothar do lucht féachana[1] agus ba cheart go mbeadh sé thart ar cheithre go sé nóiméad ar fad.

Foghlaimíonn an scoláire faoi	Ba cheart go mbeadh sé ar chumas an scoláire
• an seánra/na seánraí/an tréimhse/na tréimhsí/an stíl/ na stíleanna/an fhoirm/na foirmeacha a shainaithint a bheidh mar bhunús lena dtasc cruthaitheach • dul i ngleic go gníomhach leis an bpróiseas cruthaitheach chun píosa amharclannaíochta ensemble a fhorbairt • comhoibriú le daoine eile chun coincheap a chomhaontú agus an tasc cruthaitheach a fhorbairt • glacadh lena ró(i)l sa phróiseas agus na freagrachtaí atá air a thuiscint • ag obair le chéile chun fadhbanna a fhiosrú agus réitigh a aimsiú • spriocanna agus amlínte indéanta a leagan síos • bheith ag plé leis an lucht féachana.	**3.1** Píosa amharclannaíochta ensemble-stiúrtha a dhéanamh. **3.2** úsáid a bhaint as a rannpháirtíocht le saothar cleachtóirí aitheanta chun eolas a dhéanamh dá chleachtas cruthaitheach féin. **3.3** an taibhiú ensemble-stiúrtha a thaibhiú do lucht féachana. **3.4** cinntí cruthaitheacha a rinneadh a mhíniú, ag tagairt do thionchair, agus ag déanamh machnamh ar éifeachtacht a chuid oibre. **3.5** a chuid oibre a mheasúnú. **3.6** machnamh a dhéanamh ar an taithí a bhain leis an saothar a chruthú, lena n-áirítear an tionchar a bhí ag a rannpháirtíocht le saothar cleachtóirí amharclannaíochta aitheanta ar a shaothar féin agus conas a rinne sé sin eolas dá shaothar féin.

[1] Is féidir le comhscoláirí/ piaraí a bheith ina lucht féachana.

Tasc Cruthaitheach Feidhmeach 2: Sraitheog Scannáin

Sa tasc seo, beidh an scoláire ag comhoibriú leis an ngrúpa chun sraitheog scannáin a chur le chéile, ag cur a chuid foghlama i bhfeidhm ó sheánra(í), thréimhse/thréimhsí, stíl(eanna), nó foirm(eacha) roghnaithe sa scannánaíocht. Ní gá gur scannán críochnaithe a bheadh sa tsraitheog – mar shampla, d'fhéadfadh radharc a bheith i gceist nó sraitheog radharc ó scannán níos mó.

Cuirfear ardán ar fáil don scoláire trína thaithí ar shainghnéithe, theicnící agus ghnásanna ceann amháin nó níos mó de na seánra(í), stíl(eanna), tréimhse/tréimhsí nó foirm(eacha) chun a chuid saothair féin a dhéanamh.

Trí phleanáil agus trí fhorbairt an tsaothair, cuirfidh an scoláire barr feabhais ar a scileanna comhoibríocha agus cruthaitheacha feidhmeacha. Déanfaidh sé machnamh cuí ar shraitheog scannáin chomhleanúnach a chruthú agus a chothú, ról nó róil a fhorbairt, agus dul i ngleic le gnéithe cosúil leis an seit, an soilsiú, an fhuaim, dearadh na bhfeisteas, (le sceitsí ag dul leo) ag déanamh cinntí riachtanacha maidir leis an ngluaiseacht agus leis an nguth, de réir mar is cuí.

Ba cheart go mbeadh an saothar deiridh thart ar thrí nóiméad ar fad, sa leagan atá curtha in eagar. Taispeánfar do lucht féachana é.

Foghlaimíonn an scoláire faoi	Ba cheart go mbeadh sé ar chumas an scoláire
• an seánra/na seánraí/ an tréimhse/na tréimhsí/an stíl/ na stíleanna/an fhoirm/ na foirmeacha a shainaithint a bheidh mar bhunús lena dtasc cruthaitheach • dul i ngleic go gníomhach leis an bpróiseas cruthaitheach chun sraitheog scannáin a fhorbairt • comhoibriú le daoine eile chun coincheap a chomhaontú agus an tasc cruthaitheach a fhorbairt • glacadh lena ró(i)l sa phróiseas agus na freagrachtaí atá air a thuiscint • ag obair le chéile chun fadhbanna a fhiosrú agus réitigh a aimsiú • spriocanna agus amlínte indéanta a leagan síos.	**3.7** sraitheog scannáin a fhorbairt, a thaifeadadh agus a chur in eagar, trí chomhoibriú a dhéanamh. **3.8** úsáid a bhaint as a rannpháirtíocht le saothar cleachtóirí scannáin aitheanta chun eolas a dhéanamh dá chleachtas cruthaitheach féin. **3.9** scannán a thaispeáint do lucht féachana. **3.10** cinntí cruthaitheacha a rinneadh a mhíniú, ag tagairt do thionchair, agus ag déanamh machnamh ar éifeachtacht a chuid oibre. **3.11** a chuid oibre a mheasúnú. **3.12** machnamh a dhéanamh ar an taithí a bhain leis an saothar a chruthú, lena n-áirítear an tionchar a bhí ag a rannpháirtíocht le saothar cleachtóirí scannáin aitheanta ar a shaothar féin agus conas a rinne sé sin eolas dá shaothar féin.

Tasc Cruthaitheach Feidhmeach 3: Píosa amharclannaíochta nó gearrscannán

Beidh an rogha ag an scoláire píosa amharclannaíochta a dhéanamh nó gearrscannán a dhéanamh, ag léiriú go bhfuil eolas aige ar an bhformáid a roghnaigh sé (an amharclannaíocht nó an scannánaíocht). Beidh an saothar mar fhreagairt ar thaibhiú beo amharclannaíochta nó taispeántas scannánaíochta agus cuirfear an lucht féachana agus an seánra/ foirm/ tréimhse/ stíl ábhartha san áireamh.

I dtosach, déanfaidh an scoláire taighde ar a chuid oibre agus beidh cead aige teagmháil a dhéanamh le cleachtóirí scannánaíochta nó amharclannaíochta eile sa phobal áitiúil nó sa mhórphobal, mar chuid de chéim thaighde an phróisis seo. Beidh an rogha ag an scoláire bheith ag obair ar thionscadal ina aonar más mian leis, nó bheith ag comhoibriú le daoine eile.

Ba cheart go mbeadh an píosa drámaíochta cúig go hocht nóiméad ar fad. Ba cheart go mbeadh trí go cúig nóiméad i gceist sa leagan den ghearrscannán atá curtha in eagar. Taibhléireofar/taispeánfar an saothar do lucht féachana.

Níor chóir don scoláire tús a chur leis an tasc seo go dtí go bhfuil an chéad dá thasc chruthaitheacha fheidhmeacha curtha i gcrích aige.

Foghlaimíonn an scoláire faoi	Ba cheart go mbeadh sé ar chumas an scoláire
• an seánra/na seánraí/an tréimhse/na tréimhsí/an stíl/ na stíleanna/an fhoirm/na foirmeacha a shainaithint a bheidh mar bhunús lena dtasc cruthaitheach • dul i ngleic go gníomhach leis an bpróiseas cruthaitheach chun píosa amharclannaíochta nó gearrscannán a dhéanamh • comhoibriú le daoine eile (más ábhartha) chun coincheap a chomhaontú agus an tasc cruthaitheach a fhorbairt • glacadh lena ró(i)l sa phróiseas agus na freagrachtaí atá air a thuiscint • ag obair le chéile, i gcás inarb ábhartha, chun fadhbanna a fhiosrú agus réitigh a aimsiú • bheith ag plé leis an lucht féachana, i gcás inarb ábhartha • leas a bhaint as an tuiscint atá aige ar shaothair cleachtóirí aitheanta chun eolas a dhéanamh dá chleachtas cruthaitheach féin. • spriocanna agus amlínte indéanta a leagan síos.	**3.13** forbairt, taifead agus eagarthóireacht a dhéanamh ar ghearrscannán nó píosa amharclannaíochta a dhéanamh, ag obair go comhoibríoch nó ina aonar. **3.14** úsáid a bhaint as a rannpháirtíocht le saothar cleachtóirí aitheanta chun eolas a dhéanamh dá chleachtas cruthaitheach féin. **3.15** saothar a thaibhiú/thaispeáint do lucht féachana. **3.16** cinntí a rinneadh a mhíniú, ag tagairt do thionchar, agus ag déanamh machnamh ar éifeachtacht an phíosa. **3.17** a chuid oibre a mheasúnú. **3.18** machnamh a dhéanamh ar an taithí a bhain leis an saothar a chruthú, lena n-áirítear an tionchar a bhí ag a rannpháirtíocht le saothar cleachtóirí aithean ar a shaothar féin agus conas a rinne sé sin eolas shaothar féin.

Oide

Tasc Cruthaitheach Feidhmeach 1: Píosa amharclannaíochta ensemble-stiúrtha

Sa tasc seo, comhoibreoidh an scoláire chun píosa amharclannaíochta ensemble-stiúrtha a dhéanamh, bunaithe ar cheann de na seánra(í), tréimhse/tréimhsí, stíl(eanna) nó foirm(eacha) roghnaithe.

Cuirfear ardán ar fáil don scoláire trína thaithí ar phríomhghnéithe, theicni
mó de na seánra(í), tréimhse/tréimhsí, stíl(eanna), nó foirm(eacha) chun pí

Trí phleanáil agus trí fhorbairt an tsaothair, cuirfidh an scoláire barr feabha
cruthaitheacha feidhmeacha. Déanfaidh sé machnamh cuí ar phíosa aicsin
ról nó róil a fhorbairt, caidreamh idir an t-aisteoir/an lucht féachana a bhu
stáitsithe (mar shampla an seit, an soilsiú, an fhuaim, dearadh na bhfeistea
riachtanacha maidir leis an ngluaiseacht agus leis an nguth, de réir mar is

Taibhléireofar an saothar do lucht féachana[1] agus ba cheart go mbeadh sé

Foghlaimíonn an scoláire faoi

- an seánra/na seánraí/an tréimhse/na tréimhsí/an stíl/na stíleanna/an fhoirm/na foirmeacha a shainaithint a bheidh mar bhunús lena dtasc cruthaitheach
- dul i ngleic go gníomhach leis an bpróiseas cruthaitheach chun píosa amharclannaíochta ensemble a fhorbairt
- comhoibriú le daoine eile chun coincheap a chomhaontú agus an tasc cruthaitheach a fhorbairt
- glacadh lena ró(i)l sa phróiseas agus na freagrachtaí atá air a thuiscint
- ag obair le chéile chun fadhbanna a fhiosrú agus réitigh a aimsiú
- spriocanna agus amlínte indéanta a leagan síos
- bheith ag plé leis an lucht féachana.

Ba cheart go mbeadh sé ar chumas an scoláire

3.1 Píosa amharclannaíochta ensemble-stiúrtha a dhéanamh.

3.2 úsáid a bhaint as a rannpháirtíocht le saothar cleachtóirí aitheanta chun eolas a dhéanamh dá chleachtas cruthaitheach féin.

3.3 an taibhiú ensemble-stiúrtha a thaibhiú do lucht féachana.

3.4 cinntí cruthaitheacha a rinneadh a mhíniú, ag tagairt do thionchair, agus ag déanamh machnamh ar éifeachtacht a chuid oibre.

3.5 a chuid oibre a mheasúnú.

3.6 machnamh a dhéanamh ar an taithí a bhain leis an saothar a chruthú, lena n-áirítear an tionchar a bhí ag a rannpháirtíocht le saothar cleachtóirí amharclannaíochta aitheanta ar a shaothar féin agus conas a rinne sé sin eolas dá shaothar féin.

Tasc Cruthaitheach Feidhmeach 2: Sraitheog Scannáin

Sa tasc seo, beidh an scoláire ag comhoibriú leis an ngrúpa chun sraitheog scannáin a chur le chéile ag cur a chuid foghlama i bhfeidhm ó sheanra(í), thréimhse/thréimhsí, stíl(eanna), nó foirm(eacha) roghnaithe sa scannánaíocht. Ní gá gur scannán críochnaithe a bheadh sa tsraitheog – mar shampla, d'fhéadfadh radharc a bheith i gceist nó sraitheog radharc ó scanná

Cuirfear ardán ar fáil don scoláire trína thaith níos mó de na seánra(í), stíl(eanna), tréimhse/

Trí phleanáil agus trí fhorbairt an tsaothair, cu agus cruthaitheacha feidhmeacha. Deanfaidh a chruthú agus a chothú, ról nó róil a fhorbair an fhuaim, dearadh na bhfeisteas, (le sceitsí a ngluaiseacht agus leis an nguth, de réir mar is

Ba cheart go mbeadh an saothar deiridh thar Taispeánfar do lucht féachana é.

Foghlaimíonn an scoláire faoi	Ba cheart go mbeadh sé ar chumas an scoláire
• an seánra/na seánraí/ an tréimhse/na tréimhsí/an stíl/ na stíleanna/an fhoirm/ na foirmeacha a shainaithint a bheidh mar bhunús lena dtasc cruthaitheach • dul i ngleic go gníomhach leis an bpróiseas cruthaitheach chun sraitheog scannáin a fhorbairt • comhoibriú le daoine eile chun coincheap a chomhaontú agus an tasc cruthaitheach a fhorbairt • glacadh lena ró(i)l sa phróiseas agus na freagrachtaí atá air a thuiscint • ag obair le chéile chun fadhbanna a fhiosrú agus réitigh a aimsiú • spriocanna agus amlínte indéanta a leagan síos.	**3.7** sraitheog scannáin a fhorbairt, a thaifeadadh agus a chur in eagar, trí chomhoibriú a dhéanamh. **3.8** úsáid a bhaint as a rannpháirtíocht le saothar cleachtóirí scannáin aitheanta chun eolas a dhéanamh dá chleachtas cruthaitheach féin. **3.9** scannán a thaispeáint do lucht féachana. **3.10** cinntí cruthaitheacha a rinneadh a mhíniú, ag tagairt do thionchair, agus ag déanamh machnamh ar éifeachtacht a chuid oibre. **3.11** a chuid oibre a mheasúnú. **3.12** machnamh a dhéanamh ar an taithí a bhain leis an saothar a chruthú, lena n-áirítear an tionchar a bhí ag a rannpháirtíocht le saothar cleachtóirí scannáin aitheanta ar a shaothar féin agus conas a rinne sé sin eolas dá shaothar féin.

Oide

Tasc Cruthaitheach Feidhmeach 1: Píosa amharclannaíochta ensemble-stiúrtha

Sa tasc
cheann

Cuirfea
mó de

Trí phl
crutha
ról nó
stáitsit
riachta

Taibhlé

Tasc Cruthaitheach Feidhmeach 2: Sraitheog Scannáin

Sa tasc
a chuid
scanná
bheith

Cuirfea
níos m

Trí phl
agus cr
a chrut
an fhua
ngluais

Ba che
Taispea

Tasc Cruthaitheach Feidhmeach 3: Píosa amharclannaíochta nó gearrscannán

Beidh an rogha ag an scoláire píosa amharclannaíochta a dhéanamh nó gearrscannán a dhéanamh, ag léiriú go bhfuil eolas aige ar an bhformáid a roghnaigh sé (an amharclannaíocht nó an scannánaíocht). Beidh an saothar mar fhreagairt ar thaibhiú beo amharclannaíochta nó taispeántas scannánaíochta agus cuirfear an lucht féachana agus an seánra/ foirm/ tréimhse/ stíl ábhartha san áireamh.

I dtosach, déanfaidh an scoláire taighde ar a chuid oibre agus beidh cead aige teagmháil a dhéanamh le cleachtóirí scannánaíochta nó amharclannaíochta eile sa phobal áitiúil nó sa mhórphobal, mar chuid de chéim thaighde an phróisis seo. Beidh an rogha ag an scoláire bheith ag obair ar thionscadal ina aonar más mian leis, nó bheith ag comhoibriú le daoine eile.

Ba cheart go mbeadh an píosa drámaíochta cúig go hocht nóiméad ar fad. Ba cheart go mbeadh trí go cúig nóiméad i gceist sa leagan den ghearrscannán atá curtha in eagar. Taibhléireofar/taispeánfar an saothar do lucht féachana.

Níor chóir don scoláire tús a chur leis an tasc seo go dtí go bhfuil an chéad dá thasc chruthaitheacha fheidhmeacha curtha i gcrích aige.

Roinn C **Machnamh agus Freagairt** **40 m**

Ceist 5

Freagair (a) **nó** (b).

(a) **(40**

Is féidir réimse de mhothúcháin chumhachtacha, amhail eagla, fearg, suaitheadh, sult, áthas, a spreagadh i lucht féachana agus iad ag féachaint ar léiriú beo nó ar scannán ar scáileán.

Ainmnigh léiriú amharclannaíochta beo **nó** taispeántas scannáin i bpictiúrlann a chonaic tú le do chuid staidéir ar an Drámaíocht, Scannánaíocht agus Amharclannaíocht.

Sainaithin an príomh-mhothúchán a bhraith tú le linn an léirithe amharclannaíochta sin nó le an scannán a bheith á thaispeáint, agus mínigh an tslí ar spreag gné **amháin** den léiriú an fhreagairt mhothúchánach sin. Bíodh tagairt agat don léiriú amharclannaíochta beo **nó** don scannán a taispeánadh sa phictiúrlann mar thaca le do mhíniúchán.

NÓ

(b) **(40**

Aithnítear go forleathan go mbíonn comhoibriú fairsing ag baint le léiriúchán scannánaíochta amharclannaíochta a n-éiríonn go maith leo.

Cén fáth, dar leat, a bhfuil sé tábhachtach timpeallacht comhoibre a fhorbairt nuair a bhíonn saothar amharclannaíochta nó scannánaíochta á chruthú? Bíodh **dhá** shampla agat as do ghníomhaíocht sna Tascanna Cruthaitheacha Feidhmeacha (TCF-anna) ar do chúrsa chun tacú le do fhreagra.

Cuir (✓) tic sa bhosca cuí chun a chur in iúl cén chuid den cheist atá á freagairt agat.

5(a) ☐ 5(b) ☐

Leantar den cheist seo ar an gcéad leathanach eile

Foghlaimíonn an scoláire faoi	Ba cheart go mbeadh sé ar chumas an scoláire
• an seánra/na seánraí/an tréimhse/na tréimhsí/an stíl/na stíleanna/an fhoirm/na foirmeacha a shainaithint a bheidh mar bhunús lena dtasc cruthaitheach • dul i ngleic go gníomhach leis an bpróiseas cruthaitheach chun píosa amharclannaíochta nó gearrscannán a dhéanamh • comhoibriú le daoine eile (más ábhartha) chun coincheap a chomhaontú agus an tasc cruthaitheach a fhorbairt • glacadh lena ró(i)l sa phróiseas agus na freagrachtaí atá air a thuiscint • ag obair le chéile, i gcás inarb ábhartha, chun fadhbanna a fhiosrú agus réitigh a aimsiú • bheith ag plé leis an lucht féachana, i gcás inarb ábhartha • leas a bhaint as an tu... cleachtóirí aitheanta ... chleachtas cruthaithe... • spriocanna agus amlí...	**3.13** forbairt, taifead agus eagarthóireacht a dhéanamh ar ghearrscannán nó píosa amharclannaíochta a dhéanamh, ag obair go comhoibríoch nó ina aonar. **3.14** úsáid a bhaint as a rannpháirtíocht le saothar cleachtóirí aitheanta chun eolas a dhéanamh dá chleachtas cruthaitheach féin. **3.15** saothar a thaibhiú/thaispeáint do lucht féachana. **3.16** cinntí a rinneadh a mhíniú, ag tagairt do thionchar, agus ag déanamh machnamh ar éifeachtacht an phíosa. **3.17** a chuid oibre a mheasúnú. **3.18** machnamh a dhéanamh ar an taithí a bhain leis an saothar a chruthú, lena n-áirítear an tionchar a bhí ag a rannpháirtíocht le saothar cleachtóirí aitheanta ar a shaothar féin agus conas a rinne sé sin eolas dá shaothar féin.

Oide

Roinn C	Machnamh agus Freagairt	40 mar

Ceist 5

Freagair (a) **nó** (b).

(a) (40 mar

Is féidir réimse de mhothúcháin chumhachtacha, amhail eagla, fearg, suaitheadh, sult, áthas, a spreagadh i lucht féachana agus iad ag féachaint ar léiriú beo nó ar scannán ar scáileán.

Ainmnigh léiriú amharclannaíochta beo **nó** taispeántas scannáin i bpictiúrlann a chonaic tú le linn do chuid staidéir ar an Drámaíocht, Scannánaíocht agus Amharclannaíocht.

Sainaithin an príomh-mhothúchán a bhraith tú le linn an léirithe amharclannaíochta sin nó le linn an scannáin a bheith á thaispeáint, agus mínigh an tslí ar spreag gné **amháin** den léiriú an fhreagairt mhothúchánach sin. Bíodh tagairt agat don léiriú amharclannaíochta beo **nó** don scannán a taispeánadh sa phictiúrlann mar thaca le do mhíniúchán.

NÓ

(b) (40 mar

Aithnítear go forleathan go mbíonn comhoibriú fairsing ag baint le léiriúchán scannánaíochta agu amharclannaíochta a n-éiríonn go maith leo.

Cén fáth, dar leat, a bhfuil sé tábhachtach timpeallacht comhoibre a fhorbairt nuair a bhíonn saothar amharclannaíochta nó scannánaíochta á chruthú? Bíodh **dhá** shampla agat as do ghníomhaíocht sna Tascanna Cruthaitheacha Feidhmeacha (TCF-anna) ar do chúrsa chun tacú le do fhreagra.

Cuir (✓) tic sa bhosca cuí chun a chur in iúl cén chuid den cheist atá á freagairt agat.

5(a) ☐ 5(b) ☐

Leantar den cheist seo ar an gcéad leathanach eile

Scrúdú na hArdteistiméireachta - Sampla 1
Drámaíocht, Scannánaíocht agus Amharclannaíocht - Gnáthleibhéal
25

Foghlaimíonn an scoláire faoi	Ba cheart go mbeadh sé ar chumas an scoláire
Bunchlocha an Taibhithe agus an Léirithe	
Machnamh a dhéanamh ar an rannpháirtíocht éifeachtach mar chuid de ghrúpa cruthaitheach, lena n-áirítear • aontacht agus comhoibriú an ghrúpa a bhunú • róil a bhunú laistigh de thimpeallacht chruthaitheach • sealaíocht a dhéanamh • éisteacht ghníomhach • feasacht an ghrúpa • teorainneacha pearsanta • cruthaitheacht a shaothrú • aiseolas fiúntach a thabhairt agus freagra a thabhairt air.	**1.1** timpeallacht foghlama chomhoibríoch agus chruthaitheach a fhorbairt.

- comhoibriú le daoine eile (más ábhartha) chun coincheap a chomhaontú agus an tasc cruthaitheach a fhorbairt
- glacadh lena ró(i)l sa phróiseas agus na freagrachtaí atá air a thuiscint
- ag obair le chéile, i gcás inarb ábhartha, chun fadhbanna a fhiosrú agus réitigh a aimsiú
- bheith ag plé leis an lucht féachana, i gcás inarb ábhartha
- leas a bhaint as an tuiscint atá aige ar shaothair cleachtóirí aitheanta chun eolas a dhéanamh dá chleachtas cruthaitheach féin.
- spriocanna agus amlínte indéanta a leagan síos.

chleachtas cruthaitheach féin.

3.15 saothar a thaibhiú/thaispeáint do lucht féachana.

3.16 cinntí a rinneadh a mhíniú, ag tagairt do thionchar, agus ag déanamh machnamh ar éifeachtacht an phíosa.

3.17 a chuid oibre a mheasúnú.

3.18 machnamh a dhéanamh ar an taithí a bhain leis an saothar a chruthú, lena n-áirítear an tionchar a bhí ag a rannpháirtíocht le saothar cleachtóirí aitheanta ar a shaothar féin agus conas a rinne sé sin eolas dá shaothar féin.

Coimisiún na Scrúduithe Stáit
State Examinations Commission

Scrúdú na hArdteistiméireachta
Sampla 1

Staidéar Drámaíochta, Scannánaíochta agus Amharclannaíochta

Gnáthleibhéal

2 uair 30 nóiméad

300 marc

(b) **(40 marc)**

Aithnítear go forleathan go mbíonn comhoibriú fairsing ag baint le léiriúchán scannánaíochta agus amharclannaíochta a n-éiríonn go maith leo.

Cén fáth, dar leat, a bhfuil sé tábhachtach timpeallacht comhoibre a fhorbairt nuair a bhíonn saothar amharclannaíochta nó scannánaíochta á chruthú? Bíodh **dhá** shampla agat as do ghníomhaíocht sna Tascanna Cruthaitheacha Feidhmeacha (TCF-anna) ar do chúrsa chun tacú le do fhreagra.

Cuir (✓) tic sa bhosca cuí chun a chur in iúl cén chuid den cheist atá á freagairt agat.

5(a) ☐ 5(b) ☐

Coimisiún na Scrúduithe Stáit
State Examinations Commission
Scrúdú na hArdteistiméireachta
Sampla 1
Staidéar Drámaíochta, Scannánaíochta agus Amharclannaíochta
Gnáthleibhéal
2 uair 30 nóiméad
300 marc

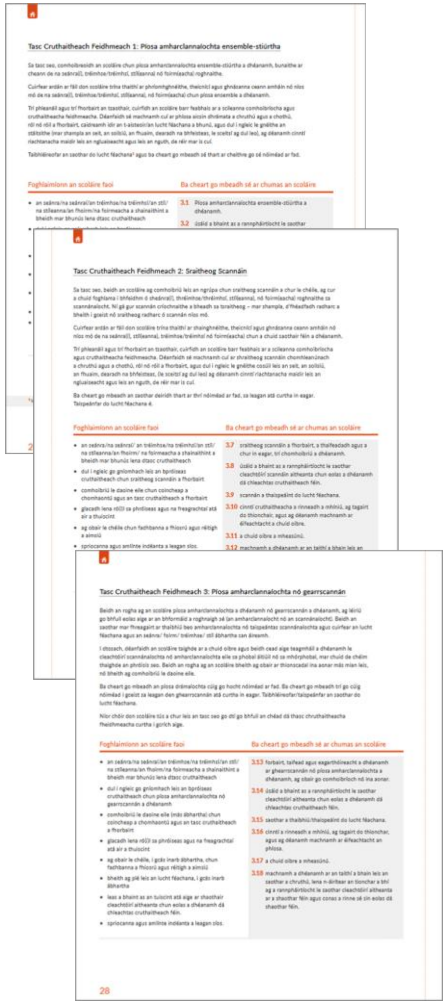

Am chun freagra a thabhairt

Tóg nóiméad chun machnamh a dhéanamh ar an méid atá tú tar éis a fhoghlaim. Conas is féidir leis an Snáithe Aontach tacú linn fiosrúchán a úsáid chun cabhrú le scoláirí naisc fhiúntacha a dhéanamh ar fud na sonraíochta? Breac síos do chuid smaointe i do phunann.

Am chun smaoineamh

Tóg nóiméad chun do chuid smaointe nó aon cheisteanna a theastaíonn uait a chur isteach san Fheidhm C & F.

Oide

Tá an measúnú le haghaidh teistiúcháin bunaithe ar réasúnaíocht, ar aidhmeanna agus ar thorthaí foghlama na sonraíochta seo.

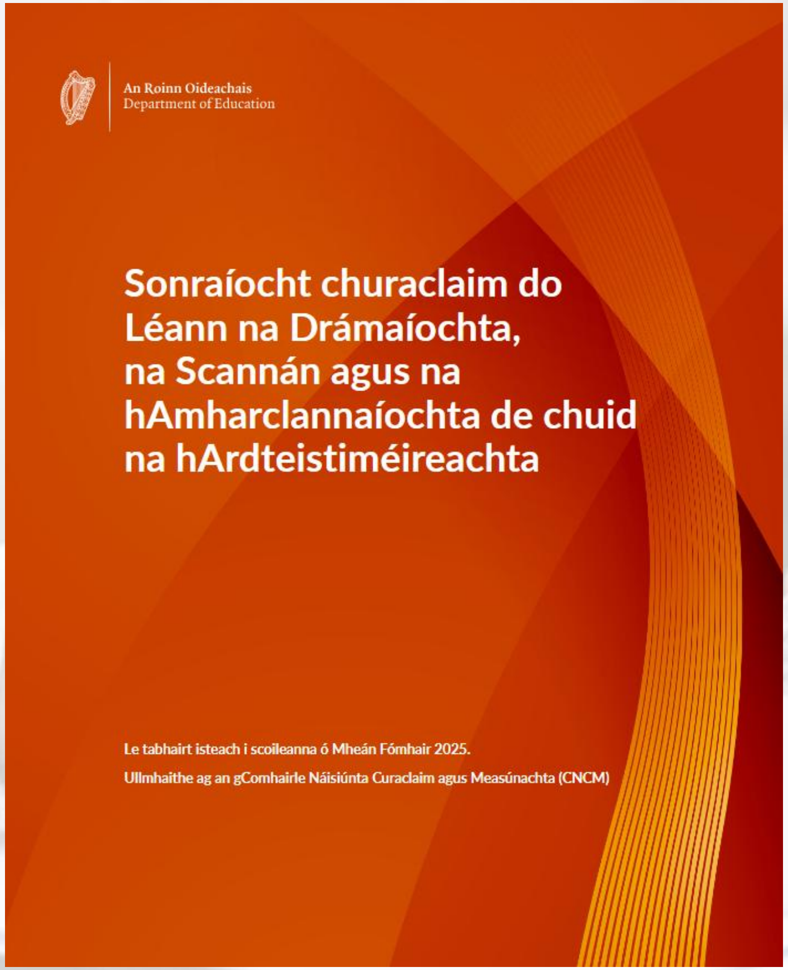
An Roinn Oideachais
Department of Education

Sonraíocht churaclaim do Léann na Drámaíochta, na Scannán agus na hAmharclannaíochta de chuid na hArdteistiméireachta

Le tabhairt isteach i scoileanna ó Mheán Fómhair 2025.

Ullmhaithe ag an gComhairle Náisiúnta Curaclaim agus Measúnachta (CNCM)

Sonraíocht churaclaim do Léann na Drámaíochta, na Scannán agus na hAmharclannaíochta de chuid na hArdteistiméireachta, lch 33

Ceisteanna agus Freagraí

Inniu is é a dhéanfaimid:

iniúchadh ar mheasúnú sa tsonraíocht do Léann na Drámaíochta, na Scannán agus na hAmharclannaíochta

iniúchadh ar struchtúr agus ar leagan amach na bpáipéar samplach i Léann na Drámaíochta, na Scannán agus na hAmharclannaíochta

na treoracha d'iarrthóirí don scrúdú scríofa a bhreithniú

rogha de thorthaí foghlama a bhreithniú agus an chaoi a ndéantar iad a mheasúnú sna páipéir shamplacha.

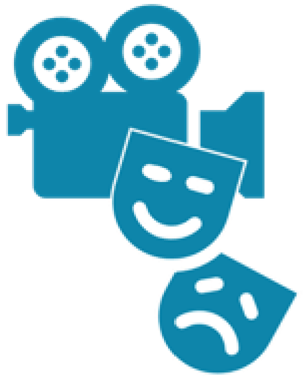

Oide

Lean sinn ar X @Oide_DFTS

Seoladh Ríomhphoist dftsinfo@oide.ie

Suíomh Gréasáin www.oide.ie

Go raibh maith agaibh as bhur rannpháirtíocht